

**Ročná záverečná správa o činnosti
Slovenského národného strediska pre ľudské práva
za rok 2016**

I. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
Sídlo:	Laurinská 18, 811 01 Bratislava
Forma zriadenia:	zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov
Právna forma:	nezávislá právnická osoba zriadená zákonom; nezapisuje sa do obchodného registra
Štatutárny orgán:	Mgr. Katarína Szabová – výkonná riaditeľka (od 08.12.2016) Mgr. Marian Mesároš – výkonný riaditeľ (od 01.01.2016 do 07.12.2016)
Riadiaci a kontrolný orgán:	Správna rada
Predseda správnej rady:	Mgr. Anton Martvoň, PhD.
Kontrolný orgán:	na hospodárenie s finančnými prostriedkami Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Kontakt:	telefón: 02/208 501 14 e-mail: info@snslp.sk www.snslp.sk

II. POSTAVENIE A ÚLOHY SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO STREDISKA PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej len „Stredisko“) bolo zriadené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej len „zákon č. 308/1993 Z. z.“), s účinnosťou od 1. januára 1994 na základe medzinárodnej zmluvy (Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva - Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 29/1995 Z. z.). Podľa citovaného zákona je Stredisko nezávislou právnickou osobou, ktorá sa nezapisuje do obchodného registra. Je neziskovou organizáciou.

Podrobnosti o vnútorných pomeroch Strediska upravuje Štatút Strediska, ktorý je v súlade s citovanou medzinárodnou zmluvou, obsahujúcou tiež záväzok vlády SR finančne zabezpečiť udržateľnosť a právnu a prevádzkovú nezávislosť Strediska.

Stredisko ako nezávislá právnická osoba plní nezastupiteľné úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd, (ďalej len „ľudské práva“) a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania.

Od roku 2004 je činnosť Strediska úzko spätá s uplatňovaním antidiskriminačnej legislatívy v SR, kedy antidiskriminačný zákon ustanovil Stredisko za jedinú slovenskú inštitúciu pre rovnoprávnosť, t. j. pre posudzovanie dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona.

Stredisko tak v zmysle zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov najmä:

- monitoruje a hodnotí dodržiavanie ľudských práv a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon),
- zhromažďuje a na požiadanie poskytuje informácie o rasizme, xenofóbii a antisemitizme v Slovenskej republike,
- uskutočňuje výskumy a prieskumy na poskytovanie údajov v oblasti ľudských práv, zhromažďuje a šíri informácie v tejto oblasti,
- pripravuje vzdelávacie aktivity a podieľa sa na informačných kampaniach s cieľom zvyšovania tolerancie spoločnosti,
- zabezpečuje právnu pomoc obetiam diskriminácie a zastupuje účastníkov v konaní vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- vydáva na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- vykonáva nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie,
- vypracúva a uverejňuje správy a odporúčania o otázkach súvisiacich s diskrimináciou,
- poskytuje knižničné služby a iné služby v oblasti ľudských práv.
- pravidelne vyhodnocuje a zverejňuje informácie týkajúce sa oznamovania protispoločenskej činnosti a poskytovania ochrany podľa tohto zákona.

Stredisko každoročne, do 30. apríla, vypracúva a uverejňuje na svojom webovom sídle (pojem je súhrnný pre termíny webové sídlo a webová stránka) Správu o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za predchádzajúci rok.

Stredisko pri plnení úloh spolupracuje s orgánmi štátnej správy, územnej samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti ľudských práv, s medzinárodnými organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti a s partnerskými organizáciami v zahraničí, pôsobiacimi v oblasti ľudských práv.

Všetky svoje zákonné úlohy a kľúčové aktivity vyvíja Stredisko aj v regiónoch prostredníctvom 3 regionálnych kancelárií v Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach.

III. ČINNOSŤ A VÝSTUPY STREDISKA V ROKU 2016

Činnosť Strediska sa v roku 2016 zameriavala predovšetkým na plnenie úloh vymedzených v zákone o Stredisku, v Pláne činnosti Strediska na rok 2016, v Národných akčných plánoch a koncepciách, ako aj úloh súvisiacich s medzinárodným postavením Strediska. V súlade so štruktúrou Plánu činnosti Strediska na rok 2016 (ďalej len „Plán činnosti“) realizovalo Stredisko svoju činnosť v roku 2016 v oblastiach:

- A. **Monitoring a výskum dodržiavania ľudských práv všeobecne a zákazu diskriminácie osobitne, nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie a zhromažďovanie informácií o rasizme, xenofóbii a antisemitizme**
- B. **Hodnotenie dodržiavania ľudských práv všeobecne a zákazu diskriminácie osobitne a vypracúvanie a uverejňovanie správ o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike a vypracúvanie a uverejňovanie správ a odporúčaní o otázkach súvisiacich s diskrimináciou**
- C. **Výchovu a vzdelávanie v oblasti ľudských práv a zásady rovnakého zaobchádzania**
- D. **Právnu pomoc obetiam diskriminácie, vydávanie odborných stanovísk vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania, mediáciu vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania a konzultačnú a poradenskú činnosť v oblasti ochrany práv detí**
- E. **Informačno-dokumentačné a knižničné služby**
- F. **Publikačnú činnosť**
- G. **Spoluprácu s orgánmi a organizáciami verejnej správy i s inštitúciami a mimovládnyimi organizáciami pôsobiacimi v oblasti ochrany ľudských práv a vzdelávania**
- H. **Spoluprácu so zahraničnými organizáciami a inštitúciami**
- I. **Agendu súvisiacu s oznamovaním protispoločenskej činnosti**
- J. **Propagáciu a styk s verejnosťou**

A.

Monitoring a výskum dodržiavania ľudských práv všeobecne, a zákazu diskriminácie osobitne, nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie a zhromažďovanie informácií o rasizme, xenofóbii a antisemitizme

- 1. **Monitoring dodržiavania ľudských práv a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania**
 - 1.1 *Monitoring médií so zameraním na dodržiavanie základných práv a slobôd, dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike*

Pre potreby vypracovania každoročnej Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2016 boli počas celého roka 2016 cielene zhromažďované informácie a dáta.

Monitoring ako plánovanú systematickú činnosť zameranú na centrálné zhromažďovanie, selektovanie, spracovanie a uchovanie informácií v oblasti ľudských práv a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa stanovených postupov a metodológie Stredisko vykonávalo priebežne a nepretržite počas celého roka 2016. Monitoring médií v roku 2016 bol zameraný na priebežnú pravidelnú selekciu článkov a informácií podľa tém a oblastí, tvorbu databázy pre poskytovanie údajov a šírenie informácií v konkrétnej oblasti ľudských práv, poskytovanie pravidelných a ad hoc výstupov kvantitatívnej analýzy získaných údajov a obsahovú analýzu medializovaných káuz súvisiacich s danou oblasťou.

V rámci poskytovania tematicky spracovaného monitoringu na požiadanie pre interné potreby boli v roku 2016 spracovávané aj osobitné výbery článkov.

Výsledky monitoringu médií so špeciálnym zameraním na tému diskriminácie/nediskriminácie v zmysle antidiskriminačného zákona slúžili aj v roku 2016 pri príprave podkladov pre vzdelávacie aktivity a odborné stanoviská Strediska, ako aj pri poskytovaní pomoci klientom Strediska.

1.2 Monitoring ohľadom výskytu Slovenského národného strediska pre ľudské práva v médiách

V roku 2016 bol priebežne vypracovávaný výber článkov a prepisov relácií zo slovenských printových a elektronických médií, v ktorých sa v akejkoľvek súvislosti vyskytol názov Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

1.3 Monitoring prípadov sexuálneho obťažovania a šikanovania žien na pracovisku za rok 2016 (úloha vyplývajúca z Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014-2019)

Monitoring prípadov sexuálneho obťažovania a šikanovania žien na pracovisku bol vypracovávaný priebežne. Podkladom pre vykonávanie monitoringu boli odpovede od oslovených organizácií, štatistika podnetov Strediska a monitoring médií. Aktuálne je k dispozícii jeho verzia za roky 2014, 2015 a 2016. Všetky dokumenty sú dostupné na webovej stránke Strediska.

2. Nezávislé zisťovanie týkajúce sa diskriminácie alebo porušovania ľudských práv

2.1 Vykonávanie nezávislých zisťovaní po analýze a zhodnotení konkrétnych podaní

V roku 2016 sa nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie alebo porušovania ľudských práv vykonávali v súvislosti s konkrétnymi podnetmi adresovanými Stredisku namietajúcimi diskrimináciu, ako aj z výsledkov monitoringu a výskumu spoločenského prostredia vykonávaného Strediskom. Stredisko vykonalo v roku 2016 nasledovné nezávislé zisťovania:

Stredisko vo februári 2016 na základe podnetu klientky (bývalej zamestnankyne základnej školy) vykonalo nezávislé zisťovanie na pracovisku. Stretnutie prebehlo formou konfrontovania vybraných zamestnancov s nadriadeným - riaditeľkou ZŠ, ktorá sa mala dopustiť šikany na pracovisku. V rámci nezávislého zisťovania nebolo zistené porušenie právnych predpisov v oblasti diskriminácie. Ako spôsob riešenia situácie bola navrhnutá mediácia.

Stredisko v prvej polovici roka 2016 realizovalo nezávislé zisťovanie k preskúmaniu postupu základnej školy pri znižovaní známky zo správania žiaka s diagnostikovaným ADHD (porucha pozornosti s hyperaktivitou). Stredisko posudzovalo dodržanie postupu školy v povinnej komunikácii s príslušným Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Tento postup bol dodržaný a zo strany školy nebol indikovaný diskriminačný motív. Zníženie bolo riadne zdôvodnené a súčasne preskúmané aj štátnou školskou inšpekciou. Stredisko sformulovalo záver, že do budúcnosti je vhodné zvážiť explicitné vyjadrenie formálneho postupu pri znižovaní známky zo správania.

Ďalšie nezávislé zisťovanie sa uskutočnilo v máji 2016 v jednom z regionálnych úradov verejného zdravotníctva, na základe podnetu zamestnanca, v ktorom namietal diskrimináciu a šikanu na pracovisku. Na stretnutí bola predložená dôkazová dokumentácia zo strany regionálneho úradu a boli podané vysvetlenia viacerých vedúcich zamestnancov úradu, neskôr nasledovala priama konfrontácia medzi vedením úradu a podávateľom podnetu, boli obhliadnuté priestory a boli vypočutí všetci zamestnanci dotknutého oddelenia, a to samostatne, bez prítomnosti akejkoľvek inej osoby ako zamestnanca Strediska a s ubezpečením o dôvernosti rozhovoru, pričom zamestnanci boli ochotní vypracovaný dotazník aj podpísať. Na základe tohto šetrenia bolo podozrenie na zneužívanie práv alebo diskrimináciu zo strany úradu vyvrátené.

Stredisko v lete 2016 uskutočnilo nezávislé zisťovanie v Zariadení núdzového bývania Kotva v Banskej Bystrici. Podnetom k vykonaniu nezávislého vyšetrovania bola Petícia za ľudskú dôstojnosť občanov mesta Banská Bystrica ubytovaných v zariadeniach Kotva adresovaná primátorovi mesta. V petícii obyvatelia Kotvy okrem iného namietali zákaz návštev v zariadení. Stredisko sa v danej veci niekoľkokrát stretlo tak s predstaviteľmi mesta, ako aj s obyvateľmi Kotvy. Výstup z nezávislého vyšetrovania Strediska predstavujú odporúčania adresované mestu Banská Bystrica.

Stredisko vykonalo aj nezávislé zisťovanie na základe medializovaných správ k plotu v meste Partizánske. V auguste sa objavili v médiách informácie, že v Partizánskom oddelili Rómov od ostatných obyvateľov trojmetrovým plotom navrchu obohaným ostnatým drôtom. Opatrenie má mať za cieľ znížiť kriminalitu. Na Nábřežnej ulici sú tri bytovky, kde bývajú

väčšinou rómski občania, kým na susednej Komenského ulici žijú podľa vedenia mesta slušní ľudia, ktorých treba chrániť. Plot bol od roku 2012 zo sieťoviny, podľa primátora bol však zničený prevažne deťmi z Nábrežnej ulice, kvôli čomu ho tohto roku spevnili a obohnali ostnatým drôtom. Zamestnanci Strediska sa na mieste rozprávali s Rómami, ktorí prejavili silnú antipatiu voči primátorovi a uviedli, že nevedia prečo plot vznikol. Stredisko zistilo, že plot je len z jednej strany bytového domu a miestni Rómovia tak musia obchádzať približne 100 metrov. Stredisko v súvislosti s plotom kontaktovalo aj primátora mesta a téme sa bude bližšie venovať v Správe o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2016.

Stredisko na základe medializovaných správ uskutočnilo nezávislé zisťovanie vo veci neubytovania tureckých študentov. Tureckí študenti prejavili záujem o rezerváciu ubytovania v ubytovacom zariadení prostredníctvom internetového portálu booking.com. Ubytovacie zariadenie však neumožnilo študentom rezerváciu ubytovania, pričom svoje rozhodnutie odôvodnili majitelia zariadenia tým, že neposkytujú ubytovanie osobám z krajín, kde prebieha vojenský konflikt a Kurdom z bezpečnostných dôvodov. Študenti reagovali na odmietavý postoj majiteľov ubytovacieho zariadenia tým, že ho označili v rámci vzájomnej komunikácie za prejav rasizmu. Následná reakcia majiteľov ubytovacieho zariadenia vylúčila ich rasistický motív, avšak zdôraznila skutočnosť, že ubytovacie zariadenie neposkytuje ubytovania Turkom a osobám z arabských štátov z bezpečnostných dôvodov. Stredisko bolo pripravené poskytnúť právnu pomoc diskriminovaným tureckým študentom. V rámci vybavovania veci komunikovalo so študentmi v otázke nárokov, ktoré si môžu uplatniť. Zástupcovia Strediska zároveň absolvovali stretnutie s majiteľmi ubytovacieho zariadenia, v rámci ktorého sa dohodli na upustení od vyššie opísaného konania zo strany zástupcov ubytovacieho zariadenia. Zároveň zástupcovia Strediska dospeli k ústnej dohode s majiteľmi ubytovacieho zariadenia, ktorí prejavili záujem na vyhotovení ospravedlňujúceho stanoviska a prípadnej náhrade nemajetkovej ujmy, ktorú spôsobili tureckým študentom svojim konaním, porušujúcim zákaz diskriminácie. Stredisko však následne ukončilo vybavovanie veci z dôvodu nezájmu diskriminovaných študentov o právne zastúpenie v prípadnom antidiskriminačnom spore, o čom upovedomilo aj turecké veľvyslanectvo v Bratislave. Stredisko ukončilo vybavovanie veci zverejnením odborného stanoviska prostredníctvom svojho webového sídla.

Stredisko na základe medializovaných správ uskutočnilo nezávislé zisťovanie aj v prípade ubytovne v Bratislave. Ubytovňa v Bratislave odmietla predĺžiť ubytovanie dvom osobám rómskeho etnika z dôvodu ich príslušnosti k tejto etnickej skupine, pričom svoje rozhodnutie zdôvodnil spolumajiteľ ubytovne naplnenou kapacitou jedného z pochodí, ktoré je na základe rozhodnutia majiteľov ubytovne vyhradené pre obyvateľov rómskej etnickej skupiny. Stredisko bolo pripravené poskytnúť právnu pomoc diskriminovaným Rómom. Stredisku sa po prvotnom skontaktovaní zodpovednej osoby zo spoločnosti, pre ktorú diskriminovaní Rómovia vykonávajú stavebné práce (ďalej v texte len ako „sprostredkovateľka“) a následných pokusoch o získanie podpísaných plnomocenstiev, nepodarilo získať žiadané plnomocenstvá. Z toho dôvodu Stredisko nebolo splnomocnené k právnemu zastupovaniu diskriminovaných osôb vo veci priamej diskriminácie z dôvodu

príslušnosti k etnickej skupine. Vo veci žiadosti o poskytnutie súčinnosti zo strany Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej v texte len ako „SOI“), bola tomuto orgánu doručená žiadosť o kontaktovanie zástupcu Strediska, v prípade potreby vykonania dodatočnej inšpekcie v priestoroch ubytovne. Zástupkyňa SOI však zástupcovi Strediska oznámila, že výsledky z prvotnej kontroly budú po doplnení písomného stanoviska zo strany spolumahiteľov ubytovne zrejme postačujúce pre prijatie záverov vyplývajúcich z už vykonanej inšpekcie. Stredisko tak z dôvodu nedostatočnej miery poskytnutej súčinnosti od uvedených osôb, resp. orgánu kontroly, nebolo vecne legitimované na poskytnutie právneho zastúpenia vo vyššie uvedenej veci, preto jej vybavovanie ukončilo vypracovaním odborného stanoviska a jeho následným zverejnením prostredníctvom svojho webového sídla.

3. Zhromažďovanie a poskytovanie informácií o rasizme, xenofóbii a antisemitizme v Slovenskej republike

3.1 Zhromažďovanie informácií o rasizme, xenofóbii a antisemitizme sa bude realizovať prostredníctvom monitoringu médií, ktorého časť sa primárne zaoberá uvedenými javmi

V súvislosti s úlohou Strediska zhromažďovať a na požiadanie poskytovať informácie o rasizme, xenofóbii a antisemitizme, Stredisko osobitne mapovalo dianie v oblasti extrémizmu na Slovensku prostredníctvom každodenného monitoringu médií.

Zhromažďovanie informácií o rasizme, xenofóbii a antisemitizme Stredisko kontinuálne uskutočňovalo v rámci špecializovaného monitoringu médií so zameraním na prejavy rasizmu, xenofóbie a antisemitizmu v Slovenskej republike. V prvom štvrtroku 2016 Stredisko osobitne spracovalo Správu z monitoringu médií so špeciálnym zameraním na prejavy rasizmu, xenofóbie a antisemitizmu za rok 2015.

4. Zhromažďovanie a poskytovanie informácií v oblasti diváckeho násillia v Slovenskej republike

4.1 Zhromažďovanie informácií o diváckom násillí sa bude realizovať prostredníctvom monitoringu médií, ktorého časť sa primárne zaoberá uvedenými javmi

Zhromažďovanie informácií v oblasti diváckeho násillia sa v roku 2016 realizovalo prostredníctvom monitoringu médií, ktorého časť sa primárne zaoberá uvedenými javmi.

Zhromažďovanie informácií v oblasti diváckeho násillia Stredisko kontinuálne uskutočňovalo v rámci špecializovaného monitoringu médií so zameraním na oblasť diváckeho násillia v SR a špeciálne na divácke násillie na štadiónoch.

5. Výskumy a prieskumy na poskytovanie údajov v oblasti ľudských práv a zákazu diskriminácie

5.1 Realizácia 2. fázy výskumu na zistenie poznania a využívania dočasných vyrovnávacích opatrení orgánmi územnej samosprávy

Druhá fáza výskumu týkajúca sa monitorovania a vyhodnocovania účinnosti dočasných vyrovnávacích opatrení (ďalej len „DVO“) v podmienkach Slovenskej republiky bola zrealizovaná v priebehu prvého polroka roka 2016. V druhej fáze výskumu boli kontaktované všetky obce, ktoré sa v prvej fáze označili za prijímateľov DVO. Prostredníctvom tejto časti výskumu boli získané podrobnejšie informácie o zrealizovaných projektoch, ich časovom rámci či financovaní. Zistenia nadobudnuté prostredníctvom oboch častí výskumu boli následne zapracované do výskumnej správy, ktorá je dostupná na webovom sídle Strediska.

5.2 Výskum Chudoba a sociálne vylúčenie starších

Výskum Chudoba a sociálne vylúčenie starších bol zrealizovaný v spolupráci s Fórom pre pomoc starším. Cieľom výskumu bolo zistiť, ako sa zmenila situácia starších osôb na Slovensku od roku 2008, kedy bol realizovaný podobný výskum. Výskumom sa tiež zisťovalo, aký je skutočný stav sociálneho vylúčenia starších a ich príjmy a výdavky na najzákladnejšie životné potreby. Konečné zistenia sú zverejnené v podobe výskumnej správy, ktorá je k dispozícii na webovom sídle Strediska.

5.3 Výskum Uplatňovanie princípu rovnosti príležitostí a skúseností osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania (úloha vyplývajúca z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020)

Výskum zameraný na osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je v procese prípravy, doposiaľ bol pripravený dotazník, ktorého distribúcia je plánovaná na 1. polrok roka 2017. Vytvorený bol tiež zoznam kontaktov subjektov, ktorým bude dotazník zaslaný.

B.

Hodnotenie dodržiavania ľudských práv všeobecne a zákazu diskriminácie osobitne a vypracúvanie a uverejňovanie správ o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike a vypracúvanie a uverejňovanie správ a odporúčaní o otázkach súvisiacich s diskrimináciou

1. Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania a práv dieťaťa v Slovenskej republike za rok 2015

1.1 Príprava a tvorba Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2015

Vychádzajúc z výsledkov monitoringu, nezávislých zisťovaní, vlastných poznatkov, správ a informácií spolupracujúcich inštitúcií a z podnetov klientov vypracovalo Stredisko Správu o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2015.

Pre potreby vypracovania každoročnej Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania za rok 2015 boli zhromažďované informácie a dáta získané monitoringom – vlastným zisťovaním, cieľným monitoringom médií, ako aj získavaním relevantných informácií od inštitúcií a organizácií štátnej správy a územnej samosprávy, mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv a ďalších záujmových a iných inštitúcií formou zasielania cieľných otázok na jednotlivé témy spracované v uvedených správach.

1.2 Zverejnenie Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2015 na internetovej stránke Strediska

Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2015 bola v súlade so zákonom zverejnená na webovom sídle Strediska dňa 30.04.2016.

1.3 Aktualizácia štruktúry, príprava a zhromažďovanie podkladov k vypracovaniu Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2016

Pre potreby aktualizácie štruktúry Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania za rok 2016 boli zhromažďované informácie a dáta získané monitoringom – vlastným zisťovaním, cieľným monitoringom médií, ako aj získavaním relevantných informácií od inštitúcií a organizácií štátnej správy a územnej samosprávy, mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv a ďalších záujmových a iných inštitúcií formou zasielania cieľných otázok na jednotlivé témy spracované v uvedených správach.

C.

Výchova a vzdelávanie v oblasti ľudských práv vrátane práv dieťaťa a zásady rovnakého zaobchádzania

1. Vzdelávacie aktivity

Výchovno-vzdelávacie aktivity v oblasti ľudských práv vrátane práv dieťaťa a zásady rovnakého zaobchádzania realizovalo Stredisko v roku 2016 v súlade s Plánom činnosti. Okrem toho uskutočnilo niekoľko ďalších podujatí či už organizovaných samostatne Strediskom, alebo v spolupráci s inými inštitúciami. Cieľovými skupinami boli:

- žiaci a žiačky základných škôl,
- študenti a študentky stredných škôl,
- žiaci a žiačky vysokých škôl,
- policajti a policajtky zaradení na odbore kriminálnej polície v rámci krajských riaditeľstiev Policajného zboru na úseku boja proti extrémizmu,
- marginalizované rómske komunity,
- zamestnankyne a zamestnanci Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
- Rada základných organizácií odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku v Trnave,
- Domov sociálnych služieb Pri kríži, ktoré poskytuje seniorom svoje služby,
- Rada Základných organizácií Odborových zväzov pracovníkov školstva a vedy na Slovensku v okrese Námestovo,
- Rada Základných organizácií Odborových zväzov pracovníkov školstva a vedy na Slovensku v Liptovskom Mikuláši,
- Úrad vlády Slovenskej republiky,
- Letná bratislavská univerzita v spolupráci s Magistrátom hlavného mesta Bratislava,
- zamestnanci a zamestnankyne Ministerstva financií Slovenskej republiky,
- odborové združenie železničiarov,
- zamestnanci a zamestnankyne Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky,
- spolupráca s Národným osvetovým centrom v oblasti vzdelávania, školskí psychológovia v Metodicko-pedagogickom centre (ďalej len „MPC“) v Bratislave,
- Základné organizácie Odborových zväzov pracovníkov školstva a vedy na Slovensku na Slovensku,
- ZŠ v Trenčianskom a Žilinskom kraji,
- Úrad kriminálnej polície – odbor extrémizmu a diváckeho násillia,
- zamestnanci a zamestnankyne Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky,
- zamestnanci a zamestnankyne Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny,
- Rada Základných organizácií Odborových zväzov pracovníkov školstva a vedy na Slovensku pri Rade Základných organizácií Michalovce,
- Rada Základných organizácií Odborových zväzov pracovníkov školstva a vedy na Slovensku Košice.

Stredisko počas roka 2016 **zrealizovalo celkom 155 vzdelávacích aktivít**, na ktorých sa **zúčastnilo 4 453 účastníkov a účastníčok**. Z hľadiska vekového rozloženia cieľových skupín vzdelávacích aktivít bolo zrealizovaných:

- 52 podujatí pre 1 069 žiakov a žiačok základných škôl,
- 53 podujatí pre celkom 1 868 študentov a študentiek stredných škôl,
- 50 podujatí pre 1 516 dospelých účastníkov a účastníčok.

Podujatia sa konali na celom území Slovenskej republiky, pričom najviac sa ich uskutočnilo v Bratislavskom kraji.

1.1 Vzdelávacie aktivity pre základné a stredné školy

V roku 2016 Stredisko pokračovalo v realizácii vzdelávacích aktivít na druhom stupni základných škôl a na stredných školách. Školy mali na výber šesť štandardných tém, každú v rôznych variantoch podľa časovej náročnosti. Ponukový list so základnými informáciami a krátkym obsahom každého variantu bol rozposlaný na stovky základných a stredných škôl po celom Slovensku. Každá škola má možnosť vybrať si tému a variant, ktorý jej najviac vyhovuje.

Variant A (2 x 45 min.) obsahuje krátky úvod o činnosti Strediska, prednášku na zvolenú tému, ktorej súčasťou sú príklady z praxe a v závere diskusiu.

Variant B (3 x 45 min.) je doplnený o podrobnejšie informácie k danej téme a tematickú skupinovú hru.

V prípade **variantu C** (4 x 45 min.) majú účastníci možnosť pozrieť si aj krátky dokumentárny film alebo video spoty na danú tému. Školy mali na výber z tém: Ľudské práva, Nediskriminácia, Rodová rovnosť, Holokaust, Práva dieťaťa a Extrémizmus. Mnohé školy prejavujú záujem aj o viac tém počas jedného školského roka.

V roku Stredisko zrealizovalo 105 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 2 937 žiakov a žiačok, študentov a študentiek z toho bolo 52 podujatí pre žiakov a žiačky základných škôl a 53 podujatí pre študentov a študentky stredných škôl. Podujatia sa konali po celom území Slovenskej republiky, pričom najviac sa ich uskutočnilo v Bratislavskom kraji. Tak na základných ako aj na stredných školách bol najväčší záujem o variant A (spolu 101 podujatí), ktorý najmenej narušuje pravidelný rozvrh na školách. Čo sa týka tém vzdelávacích podujatí, dominovali témy Ľudské práva (19x), Nediskriminácia (27x) a Extrémizmus (49x). Pomerne veľký záujem bol aj o tému Holokaust (10x), Práva dieťaťa (10x).

1.2 Vzdelávacie aktivity určené pre mladých ľudí so zdravotným postihnutím

Na základe dlhodobej spolupráce sa v roku 2016 na Spojenej škole s organizačnými zložkami Odborné učilište a Praktická škola, Švabinského 7 v Bratislave, zrealizovali 2 vzdelávacie aktivity. Vzdelávania na tému Sexuálne násilie sa zúčastnilo 14 študentov a študentiek, a na tému Extrémizmus, Rasizmus a Ľudské práva 21 študentov a študentiek.

1.3 Naučme sa spolu viac

Stredisko v rámci vzdelávacích aktivít oslovilo viacero rómskych komunít v oblasti šírenia osvetu a zvyšovania povedomia v oblasti nediskriminácie, pracovného práva

a problematiky obchodovania s ľuďmi, pričom sa nerealizovala žiadna spolupráca v tejto oblasti, pretože nikto z oslovených neprejavil záujem.

1.4. Podpora senzibiliačných a vzdelávacích aktivít zameraných na znižovanie a predchádzanie diskriminácie pre zamestnávateľov (úloha vyplývajúca z Akčného plánu predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2016 - 2019)

Stredisko na podporu vzdelávacích aktivít zameraných na znižovanie a predchádzanie diskriminácie pre zamestnávateľov spolupracovalo s viacerými inštitúciami, na ktorých uskutočnilo vzdelávanie na témy Nediskriminácia či Mobbing, bossing, šikana na pracovisku. Stredisko v rámci znižovania a predchádzania diskriminácie oslovilo všetky ministerstvá v Slovenskej republike, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v okresných mestách. Na základe rozosielených ponúk sa uskutočnili vzdelávacie aktivity na nasledovných inštitúciách:

- 19.02.2016 – Ministerstvo školstva, vedy a výskumu SR – Mobbing, Bossing
- 04.03.2016 – Ministerstvo školstva, vedy a výskumu SR – Eliminácia násilia na ženách
- 14.03.2016 – Ministerstvo školstva, vedy a výskumu SR – Nediskriminácia
- 20.04.2016 – Ministerstvo hospodárstva SR – Dohovor OSN POZP
- 12.05.2016 – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR- Antidiskriminačný zákon
- 18.05.2016 – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR – Dohovor OSN POZP
- 23.09.2016 – Ministerstvo financií SR – Nediskriminácia
- 27.09.2016 – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR – rodové stereotypy a ich dopad na spoločnosť
- 14.11.2016 – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Extrémizmus, Ľudské práva
- 21.11.2016 – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Nediskriminácia a rodová rovnosť
- 24.11.2016 – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Mobbing, bossing, šikana na pracovisku
- 29.11.2016 – Stredisko, knižnica Strediska – Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny SR – šikana na pracovisku
- 29.11.2016 – Stredisko, knižnica Strediska – Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny SR – rodová rovnosť
- 02.12.2016 – Stredisko, knižnica Strediska – Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny SR – šikana na pracovisku
- 02.12.2016 – Stredisko, knižnica Strediska – Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny SR – rodová rovnosť

1.5 Zvyšovanie právneho povedomia prostredníctvom seminárov a iných vzdelávacích aktivít k problematike násilia v pracovnoprávných vzťahoch (úloha vyplývajúca z Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014 - 2019)

Stredisko k zvyšovaniu povedomia prostredníctvom seminárov a iných vzdelávacích aktivít uskutočnilo vzdelávanie na Ministerstve školstva, vedy a výskumu SR dňa 04.03.2016 na tému Eliminácia násilia na ženách. V rámci tém ako Nediskriminácia, Mobbing, bossing, šikana na pracovisku je súčasťou vzdelávacej aktivity aj poukázanie na problematiku násilia na ženách, sexuálneho násilia v kontexte antidiskriminačného zákona. Stredisko uskutočnilo 27 vzdelávacích aktivít na tému nediskriminácia, 17 vzdelávacích aktivít na tému mobbing, bossing a šikana na pracovisku.

1.6 Zvyšovanie povedomia o negatívnych dopadoch extrémizmu, rasizmu a iných foriem diskriminácie pre spoločnosť (úloha vyplývajúca z Konceptie boja proti extrémizmu na roky 2015 - 2019)

Na základe úloh vyplývajúcich z Konceptie boja proti extrémizmu na roky 2015 – 2019 Stredisko realizovalo 43 vzdelávacích aktivít na tému Extrémizmus na základných a stredných školách, pričom záujem o tému extrémizmus prejavilo aj Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, kde Stredisko realizovalo vzdelávanie dňa 14.11.2016. Vzhľadom na aktuálnu situáciu v spoločnosti, dopyt zo strany základných a stredných škôl, inštitúcií bol narastajúci za účelom zvyšovanie povedomia o dôsledkoch a príčinách extrémizmu a za účelom šírenia osvety. Stredisko uskutočnilo celkom 10 vzdelávacích aktivít na tému Holokaust, pričom je nevyhnutné uviesť, že tému Extrémizmu, rasizmu a Holokaustu je možné spojiť, nakoľko ich spájajú určité spoločné prvky.

2. Aktívna účasť na odborných konferenciách a seminároch na témy ľudských práv a výskumov v tejto oblasti

Zamestnanci Strediska sa zúčastnili viacerých odborných konferencií, pracovných stretnutí a seminárov týkajúcich sa ľudských práv:

26.01.2016 – Senica, Múzeum holokaustu, slávnostné otvorenie stálej expozície Múzea holokaustu, ktoré sa uskutočnilo pri príležitosti medzinárodného dňa pamiatky obetí holokaustu.

23.03.2016 – Praha, medzinárodná konferencia Férové platy, férové peniaze, vyvrcholenie medzinárodného projektu, účasť v panelovej diskusii.

06.09.2016 – Bratislava, EIGE, Cesta k rodovej rovnosti na Slovensku.

Konferencia organizovaná EIGE bola zameraná na predstavenie indexu rodovej rovnosti v kontexte Slovenskej republiky.

8.9.2016 – Banská Bystrica, medzinárodná vedecká konferencia s názvom "Politika antisemitizmu a holokaust v povojnových retribučných procesoch v štátoch Európy", ktorú v rámci série kultúrno-umeleckých podujatí „SHOA – Dialóg o holokauste“ zorganizovalo Múzeum SNP v Banskej Bystrici.

13.10.2016 – Bratislava, Muslim are ? Konferencia na tému predsudky, mýty a bariéry voči Moslimom a ako proti nim bojovať. Konferencie sa zúčastnili zástupkyne a zástupcovia moslimských komunit a odborníčov a odborníkov zo Slovenska i zahraničia.

18.10.2016 – Trnava, Právnická fakulta, medzinárodná konferencia o whistleblowingu organizovaná Transparency International Slovensko. Stredisko sa zapojilo do konferencie vlastným príspevkom.

21.10.2016 – Bratislava, účasť v panelovej diskusii k tému Štrukturálne aspekty rodových nerovností vo verejných politikách a ich dopady na situáciu žien na trhu práce.

25.10.2016 – Bratislava, Nadácia otvorenej spoločnosti, Otvorene k ľudským právam. Podujatie organizované Nadáciou otvorenej spoločnosti, zamerané na najnovšie trendy filmového, reklamného a herného priemyslu v zobrazovaní ľudskoprávnej tematiky.

25.10.2016 – Banská Bystrica, pracovné stretnutie organizované Mestským úradom v Banskej Bystrici k riešeniu sociálnej situácie klientov pozbavených spôsobilosti na právne úkony, ktorí nemajú príbuzných.

15.11.2016 – Bratislava, tretie zasadnutie tematickej pracovnej skupiny pre „Oblasť nediskriminácie na roky 2017 – 2020“, ktorú zorganizoval Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity. Na stretnutí sa prerokovával pripravovaný akčný plán pre oblasť nediskriminácie.

06.12.2016 – Bratislava, odborné kolokvium "Ľudské práva v sociálnych službách", organizované štátnym tajomníkom MPSVR SR, v rámci neho sa realizovali konzultácie zástupcov expertnej skupiny so zástupcami relevantných ľudsko-právnych národných organizácií.

06.12.2016 – Bratislava, konferencia Míľniky na ceste k ochrane a posilneniu žien sa venovala právam žien a ich ochrane. Na konferencii sa riešila tiež rodová rovnosť a možnosti jej odstránenia v pracovnom, súkromnom ako aj verejnom živote.

07.12.2016 – Bratislava, Nadácia otvorenej spoločnosti, Conference Connected, Konferencia sa zameriavala na to, ako lepšie sprostredkovať ľudskoprávnu problematiku širšej verejnosti, či už v rámci vzdelávania, alebo storytellingu.

13.12.2016 – Bratislava, FRA, Druhý prieskum EÚ týkajúci sa menšín a diskriminácie (EU-MIDIS II) Rómovia – vybrané údaje- prezentácia výsledkov výskumu spojená s diskusiou.

19.12.2016 – Bratislava, Možnosť voľby, Ľudské práva žien a detí vo svetle Istanbulského dohovoru: prečo je Istanbulský dohovor dôležitým nástrojom ochrany a podpory ľudských práv žien a detí. Cieľom seminára bolo vytvoriť priestor na odbornú diskusiu ako efektívne a čo najadekvátnejšie v podmienkach SR zabezpečiť ľudskoprávny, rodovo citlivý a koordinovaný prístup k ochrane práv žien a detí (a najmä k zaisteniu ich bezpečia) v podmienkach násillia páchaného na ženách.

Zoznam podujatí, na ktorých Stredisko prezentovalo svoju činnosť a výsledky výskumov:

02.02.2016 – Bratislava, odborný seminár Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť, kde Stredisko prezentovalo výsledky prvej hodnotiacej správy Strediska k problematike chráneného oznamovania na území Slovenskej republiky.

08.10.2016 – Prievidza, Fórum pre pomoc starším, Zneužívanie a násilie na starších – nový fenomén v spoločnosti. Podujatie organizované Fórum pre pomoc starším, Stredisko prezentovalo výsledky výskumu Chudoba a sociálne vylúčenie starších osôb, ktorého vyhodnocovanie zabezpečovalo.

14.10.2016 – Bojnice, Konferencia Fóra pre pomoc starším v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva, prezentácia výskumu zameraného na sociálnu situáciu starších..

08.12. 2016 – Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK, prezentácia činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

13.12.2016 – Bratislava, FRA, Druhý prieskum EÚ týkajúci sa menšín a diskriminácie (EU-MIDIS II) Rómovia – vybrané údaje- prezentácia výsledkov výskumu spojená s diskusiou.

Účasť na podujatiach s témou Rasizmus, Extrémizmus, Xenofóbia, Antisemitizmus:

08.09.2016 – Banská Bystrica, medzinárodná vedecká konferencia s názvom "Politika antisemitizmu a holokaust v povojnových retribučných procesoch v štátoch Európy", ktorú v rámci série kultúrno-umeleckých podujatí „SHOA – Dialóg o holokauste“ zorganizovalo Múzeum SNP v Banskej Bystrici.

20.09.2016 – Bratislava, stretnutie k programu EXIT, zameraný pre osoby, ktoré odchádzajú z extrémistického prostredia.

13.10.2016 – Bratislava, Muslim are ? Konferencia na tému predsudky, mýty a bariéry voči Moslimom a ako proti nim bojovať. Konferencie sa zúčastnili zástupkyne a zástupcovia moslimských komunit a odborníkov a odborníkov zo Slovenska i zahraničia.

10.11.2016 – Bratislava, konferencia „Extrémizmus a internet – hrozby a výzvy“. Cieľom konferencie bolo zmierniť riziká rozširovania extrémistickej propagandy na internete a znížiť radikalizmus v najzraniteľnejších skupinách.

28.11.2016 – Bratislava Hotel SET, stretnutie pri okrúhlym stole „European Fair Skills“, ktorý bol zameraný na program EXIT za účasti zahraničných osôb vstupujúcich do programu.

Účasť na iných aktivitách:

27.04.2016 – Trnava, Právnická fakulta, inaugurácia dekanke Právnickej fakulty Trnavskej univerzity.

01.07.2016 – Bratislava, SND, slávnostný otvárací koncert pri príležitosti zahájenia predsedníctva SR v Rade Európskej Únie.

16.05.2016 – Bratislava, stretnutie nominovaných kontaktných osôb so zástupcami mimovládnych neziskových organizácií k príprave odpočtu a aktualizácie Národného akčného plánu pre deti na roky 2013-2017, ktoré sa uskutočnilo na MPSVR SR.

17.06.2016 - Omšenie, Trenčianske Teplice - účasť člena Rady Centra právnej pomoci na podujatí k 10. výročiu založenia Centra právnej pomoci.

29.09.2016 – Bratislava, Knihovnícky barcamp. Otvorená konferencia a workshopy o knižniciach, knižnej kultúre, knižničnej teórii a praxi.

18. 10. 2016 – Trnava, prednáška k whistleblowingu s výkonným riaditeľom strediska Mgr. Mariánom Mesárošom.

25.10.2016 – Banská Bystrica, pracovné stretnutie organizované Mestským úradom v Banskej Bystrici k riešeniu sociálnej situácie klientov pozbavených spôsobilosti na právne úkony, ktorí nemajú príbuzných..

02. 12. 2016 – Bratislava, Konferencia k extrémizmu v rámci Predsedníctva Rade Európskej Únie

Neplánované aktivity:

Dňa **04.03.2016** sa pre zamestnancov a zamestnankyne Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR uskutočnilo vzdelávanie. V úvode bola predstavená činnosť Strediska a následne vzdelávanie pokračovali témami Mobbing a bossing. Tohto vzdelávania sa zúčastnilo 24 účastníkov a účastníčok. Dňa **14.03.2016** sa uskutočnila prednáška pre 17 účastníkov a účastníčok na tému Nediskriminácia.

Dňa **20.04.2016** sa na Ministerstve hospodárstva SR uskutočnilo vzdelávanie na tému Dohovor OSN pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „Dohovor OSN POZP), rovnosť a nediskriminácia, ktorej sa zúčastnilo 15 účastníkov a účastníčok.

Vzdelávanie na tému Dohovor OSN POZP, prístupnosť, zamestnávanie, manažment diverzity sa uskutočnilo na Ministerstve hospodárstva SR aj **12.05.2016**, kde bolo prítomných 23 účastníkov a účastníčok.

Dňa **14.06.2016** sa na základe dopytu zo strany Rady Základných organizácií Odborových zväzov a riaditeľov škôl uskutočnilo vzdelávanie v Liptovskom Mikuláši na tému mobbing a bossing pre 26 účastníkov a účastníčok.

Na základe dopytu Magistrátu hlavného mesta Bratislava v spolupráci s Letnou bratislavskou univerzitou sa uskutočnilo dňa **04.08.2016** vzdelávanie na tému Nekalé obchodné praktiky a diskriminácia v oblasti poskytovania tovarov a služieb, ktorej sa zúčastnilo 150 účastníkov a účastníčok.

Na žiadosť Prezídia policajného zboru pre preventistov do praxe sa dňa **05.10.2016** na Donovaloch uskutočnilo vzdelávanie na tému Extrémizmus, ktorej sa zúčastnilo 47 účastníkov a účastníčok.

Na základe dopytu Úradu kriminálnej polície, odboru extrémizmu a diváckeho násillia, sa dňa **10.11.2016** v Piešťanoch uskutočnila vzdelávacia aktivita na tému Extrémizmus a divácke násillie pre 18 účastníkov a účastníčok.

Na základe dopytu zo strany Právnickej fakulty Trnavskej Univerzity sa dňa **11.11.2016** uskutočnilo vzdelávanie pre 7 študentov a študentky na tému Nediskriminácia – prípadové štúdie.

V priestoroch knižnice Strediska sa dňa **29.11.2016** uskutočnilo vzdelávanie pre zamestnancov a zamestnankyne Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny na tému SR Šikana na pracovisku, rodová rovnosť pre 37 účastníkov a účastníčok a dňa **02.12.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie pre 26 účastníkov a účastníčok Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny na tému Šikana na pracovisku, rodová rovnosť.

Na základe dopytu zo strany Prezídia policajného zboru, úrad kriminálnej polície sa dňa **30.11.2016** uskutočnilo vzdelávanie pre špecialistov pre bezpečnostné opatrenia a veliteľov bezpečnostných opatrení k problematike extrémizmu a diváckeho násillia na tému Extrémizmus v Bratislave.

V spolupráci s MPC sa dňa **24.10.2016** uskutočnilo vzdelávanie pre 65 zamestnancov a zamestnankýň v MPC v Bratislave na tému Šikana na pracovisku sa dňa **12.12.2016** uskutočnilo vzdelávanie na tému Šikana, sexuálne násillie a sexuálne obťažovanie pre 35 zamestnancov a zamestnankýň v priestoroch MPC.

Vzdelávacie aktivity pre seniorov a ľudí so zdravotným postihnutím:

Na základe dopytu zo strany Domova pri kríži v Bratislave sa dňa **04.11.2016** uskutočnila prednáška pre 8 účastníkov a účastníčok na tému Ľudské práva spolu s prezentáciou výsledkov výskumu týkajúceho sa sociálneho postavenia starších na Slovensku.

Vzdelávanie pre OZ KOVO

Na základe dopytu zo strany OZ KOVO sa uskutočnilo vzdelávanie dňa **06.10.2016** v Čingove pre 32 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska, úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, a problematika mobbingu a bossingu na pracovisku, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko.

Vzdelávanie pre Radu ZO OZ Vysoké Tatry Kežmarské žľaby

Dňa **26.04.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie na tému Nediskriminácia pre 36 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska, úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko.

Dňa **13.05.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie na tému Šikana na pracovisku pre 36 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska, úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, a problematika mobbingu a bossingu na pracovisku, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko.

Dňa **13.10.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie na tému Šikana na pracovisku pre 32 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska, úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, a problematika mobbingu a bossingu na pracovisku, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko

Dňa **23.11.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie na tému Antidiskriminačná legislatíva pre 35 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska, úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, a problematika mobbingu a bossingu na pracovisku, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko.

Dňa **24.11.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie na tému Nediskriminácia pre 35 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska,

úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, a problematika mobbingu a bossingu na pracovisku, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko.

Dňa **07.12.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie na tému Šikana na pracovisku pre 45 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska, úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, a problematika mobbingu a bossingu na pracovisku, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko.

Dňa **08.012.2016** sa uskutočnilo vzdelávanie na tému Prevencia a eliminácia diskriminácie v kontexte Antidiskriminačného zákon pre 35 účastníkov a účastníčok. Obsahom prednášok bolo krátke predstavenie činnosti Strediska, úvod do legislatívy upravujúcej zákaz diskriminácie, a problematika mobbingu a bossingu na pracovisku, pričom bolo poukázané na konkrétne prípady, s ktorými sa klienti obrátili na Stredisko.

Vzdelávacie aktivity a účasť na podujatiach RK Banská Bystrica

01.06.2016 – Zlaté Moravce - Stredná odborná škola technická. Vzdelávanie bolo určené pre študentov celej školy na tému ľudských práv

22.06.2016 – Banská Bystrica - Prezídium policajného zboru, úrad kriminálnej polície, odbor extrémizmu a policajného násillia na tému - Problematika využívania odborných a znaleckých posudkov vo vyšetrovaní podľa Trestného poriadku a zabezpečenie účinnej implementácie ľudských práv do vyšetrovania na úseku extrémizmu a diváckeho násillia

22.11.2016 – Zvolen - 3. Základná škola. Vzdelávanie bolo určené pre žiakov a žiačky siedmeho ročníka na tému rodovej rovnosti

01.12.2016 – Zvolen - 1. Základná škola. Vzdelávanie bolo určené pre žiakov a žiačky ôsmeho a deviateho na tému holokaust a extrémizmus

Vzdelávacie aktivity a účasť na podujatiach RK Žilina

05.02.2016 – Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku - Žilina Námestovo vzdelávanie na tému Extrémizmus

09.03. 2016 – ZŠ Straňavy vzdelávanie na tému Nediskriminácia

21.03.2016 – Námestovo vzdelávanie na tému Šikana

26.04.2016 – Rekreačné zariadenie CROCUS - Kežmarské Žľaby, 059 60 Tatranská Lomnica Námestovo vzdelávanie na tému šikana

13.05.20106 – Rekreačné zariadenie CROCUS - Kežmarské Žľaby, 059 60 Tatranská Lomnica Námestovo vzdelávanie na tému šikana

14.06.2016 – Mestský úrad LM, ZŠ. M. Rázusovej – Martákovej - Liptovský Mikuláš - Námestovo vzdelávanie na tému MObbing, bossing

14.10.2016 – Rekreačné zariadenie CROCUS - Kežmarské Žľaby, 059 60 Tatranská Lomnica Námestovo vzdelávanie na tému šikana

21.10.2016 – ZŠ s MŠ Slovenského učeného tovarišstva – Veľké Rovné Námestovo vzdelávanie na tému ľudské práva

27.10.2016 – Rekreačné zariadenie CROCUS - Kežmarské Žľaby, 059 60 Tatranská Lomnica Námestovo vzdelávanie na tému šikana

09.11.2016 – Gymnázium J.M. Hurbana – Čadca Námestovo vzdelávanie na tému extrémizmus

10.11.2016 – Gymnázium J.M. Hurbana – Čadca Námestovo vzdelávanie na tému extrémizmus

30.11.2016 – ZŠ Východná 9 – Trenčín Námestovo, vzdelávanie na tému Ľudské práva, Extrémizmus

Vzdelávacie aktivity a účasť na podujatiach RK Košice

07.01.2016 – Košice, Školenie predsedov ZO OZ PŠaV Košice II, Šikana na pracovisku (mobbing a bossing)

18.02.2016 – Ždaňa - ZŠ Ždaňa, vzdelávanie na tému Nediskriminácia

17.03.2016 – Košice - Stredná odborná škola PZ v Košiciach vzdelávanie na tému Azylová a migračná politika

29.06.2016 – Košice - Stredná odborná škola PZ v Košiciach, vzdelávanie na tému Azylová a migračná politika,

30.08.2016 – Bardejov - ZŠ Bajerov, vzdelávacia aktivita na tému Šikana na pracovisku (mobbing a bossing)

06.10.2016 – Čingov - vzdelávanie na tému Šikana na pracovisku (mobbing a bossing)

10.10.2016 – Humenné - Stredná zdravotná škola, vzdelávanie na tému Holokaust

07.-08.11.2016 – Kežmarské žľaby - Školenie predsedov Základných organizácií Odborových zväzov pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, vzdelávanie na tému Antidiskriminačná legislatíva

24.11.2016 – Michalovce - ZŠ Okružná 17, vzdelávacia aktivita na tému Šikana na pracovisku (mobbing a bossing)

2. Súťaže Moje ľudské práva

Stredisko zorganizovalo v roku 2016 štvrtý ročník súťaže „Moje ľudské práva“ v písaní esejí, do ktorej sa mohli zapojiť študenti a študentky právnických fakúlt v Slovenskej republike. V rámci súťaže si študenti a študentky mohli vybrať z tém:

1. „Právo mlčať“ alebo čo sa deje za zatvorenými dverami (Ochrana pred domácim násilím)
2. Rovnosť šancí na dosiahnutie vzdelania

Súťaž prebiehala v období od 30. marca 2016 do 30. apríla 2016. Cieľom tejto celoslovenskej súťaže organizovanej Strediskom je šíriť osvetu v oblasti ľudských práv, podporovať záujem študentov o všeobecnú problematiku dodržiavania ľudských práv, ako aj o konkrétne aspekty multikulturalizmu, rasizmu, rodovej rovnosti, nediskriminácie a práv detí.

Eseje študentov a študentiek, ktorí sa zapojili do súťaže Strediska boli vyhodnotené odbornými zamestnancami Strediska, ktorým predsedal výkonný riaditeľ.

V rámci vyhodnotenia súťaže boli obsadené všetky tri výherné miesta a to nasledovne:

- na prvom mieste sa umiestnil JUDr. Juraj Martaus, z Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
- na druhom mieste sa umiestnila Bc. Michaela Vieriková, z Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave
- na treťom mieste sa umiestnila Bc. Mária Mikulašková, z Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.

Stredisko zároveň v priebehu roka 2016 usporiadalo štvrtý ročník súťaže „Moje ľudské práva“, do ktorej sa mohli prihlásiť žiaci a žiačky základných umeleckých škôl z celého Slovenska.

Témami súťaže boli:

1. „Predstav si (bezbariérový) život zdravotne postihnutého“

Prostredníctvom tejto témy sa žiaci mohli zamyslieť nad každodennými problémami osôb so zdravotným postihnutím v ich snahe o sociálnu integráciu do spoločnosti a problémami s uplatňovaním ich práv v bežnom živote. Touto témou mali žiaci a žiačky možnosť priblížiť sa takýmto ľuďom a byť voči nim chápacejší a tolerantnejší.

2. „Sloboda prejavu sa týka aj mňa“.

Cieľom témy bolo priblížiť deťom podstatu práva na slobodu prejavu a teda slobodu vyhl'adávať, prijímať a rozširovať informácie každého druhu bez ohľadu na hranice, či už ústne, písomne alebo tlačou, prostredníctvom umenia alebo inými prostriedkami podľa voľby dieťaťa, Stredisko malo však záujem i v tom, aby si žiaci a žiačky uvedomili, že sloboda prejavu je aj veľká zodpovednosť a má svoje hranice. Aj tu musí platiť slušnosť, tolerancia, vyhýbanie sa urážkam, ponižovaniu a znižovaniu ľudskej dôstojnosti. S tým je spojená aj úcta a rešpekt voči rodičom, učiteľom a starším ľuďom.

Súťaž trvala od 15. apríla do 31. mája 2016. Do súťaže sa zapojilo 52 základných a základných umeleckých škôl, ktoré poslali spolu celkom 236 výkresov.

Na rozhodovaní sa podieľal výkonný riaditeľ a päť odborných zamestnancov Strediska. Vďaka vysokému počtu a tiež umeleckej hodnote výkresov boli vytvorené 3 kategórie. Viacero prác prišlo od žiakov druhého stupňa, preto sa u žiakov 2. stupňa vyhodnocovali jednotlivé témy samostatne. V rámci súťaže sa žiaci a žiačky umiestnili podľa kategórií nasledovne:

1. kategória: žiaci 1. stupňa v rámci ktorej sa žiaci a žiačky umiestnili nasledovne:

- 1. miesto obsadil Daniel Alabán zo ZŠ s VJM, Šíd č. 241
- 2. miesto obsadila Janka Hanulíková zo ZŠ Mier, Bytča
- 3. miesto obsadila Tamara Antónia Erby z ZŠ J. Švermu, Michalovce

2. kategória: (žiaci 2. stupňa) - Predstav si (bezbariérový) život zdravotne postihnutého v rámci ktorej sa žiaci a žiačky umiestnili nasledovne:

- 1. miesto obsadila Viktória Vinjarová zo ZŠ Komenského, Bardejov
- 2. miesto obsadila Dana Sleziaková zo ZŠ Zarevúca, Ružimberok
- 3. miesto obsadila Anna Chmurová zo ZŠ a MŠ Vagonárska, Poprad

3. kategória: žiaci 2. stupňa - Sloboda prejavu sa týka aj mňa v rámci ktorej sa žiaci a žiačky umiestnili nasledovne:
- 1. miesto obsadila Alexandra Kardošová zo Základnej školy Mateja Bela, Šamorín
 - 2. miesto obsadila Natália Novotová zo ZŠ Mojmírova, Zlaté Moravce
 - 3. miesto obsadila Beata Fülöpová zo Základnej školy P. Kellnera Hostinského, Rimavská Sobota

Vecné ceny boli víťazom odovzdané osobne zamestnancami Strediska.

D.

Právna pomoc obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie, poskytovanie služieb v oblasti ľudských práv, vydávanie odborných stanovísk vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania, mediácia vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania, právne zastupovanie v súdnych konaniach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania a spolupráca s mimovládnyimi organizáciami, legislatívny proces

1. Právna pomoc obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie vrátane právneho zastupovania v súdnych konaniach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania

1.1 Poskytovanie právnej pomoci v prípadoch diskriminácie podľa antidiskriminačného zákona a obetiam prejavov intolerancie

Poskytovanie právnej pomoci obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie patrí medzi hlavné činnosti Strediska v postavení národného antidiskriminačného orgánu. Zamestnanci odboru právnych služieb Strediska prijali v kalendárnom roku 2016 celkovo 524 podnetov, v rámci ktorých, ich podávateľia, či už priamo alebo nepriamo namietali porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle platnej a účinnej antidiskriminačnej legislatívy.

V mnohých z týchto podnetov Stredisko poskytlo klientom právnu pomoc vo forme právneho poradenstva. Zameralo sa predovšetkým na oboznámenie klientov s antidiskriminačnou legislatívou, keďže zistilo, že vo väčšine prípadov chýbali klientom základné znalosti o právnej úprave v oblasti nerovnakého zaobchádzania. Zaujímavou je skutočnosť, že až v 276 prípadoch sa Stredisko zaoberalo diskriminačným dôvodom iného postavenia, avšak v absolútnej väčšine z nich nebola vec vyhodnotená ako dôvodná v zmysle príslušnej antidiskriminačnej legislatívy. Naopak, len v 1 prípade vyhodnocovalo podnet v súvislosti s diskriminačným dôvodom sexuálnej orientácie.

Najčastejšie namietanou oblasťou diskriminácie bola v kalendárnom roku 2016 oblasť výkonu a podmienok výkonu zamestnania. Tú Stredisko identifikovalo v 320 prípadoch,

z uvedeného počtu 524 podnetov. Naopak, len v 4 z týchto prípadov bola buď klientmi uvádzaná, alebo Strediskom identifikovaná oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti. V absolútnej väčšine prípadov spočívala právna pomoc Strediska v poskytnutí právneho poradenstva v oblasti diskriminácie, po ktorom Stredisko nedospelo vo vzťahu k skutkovému stavu konkrétnych podnetov k dôvodnému záveru o možnom porušení právnych noriem chrániacich právo na rovnaké zaobchádzanie. V 19 prípadoch Stredisko poskytlo klientovi odborné stanovisko podľa ustanovenia § 1 ods. 2, písm. f) zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších právnych predpisov.

Nezávislé zisťovania zrealizované Strediskom sú spomenuté v bode A) číslo 2.1, na stranách 4-7.

V ďalšom prípade sa na Stredisko obrátil klient vo veci možného porušenia zásady rovnakého zaobchádzania v konkrétnych pracovných inzerátoch, v ktorých bola uvedená podmienka určitého veku. Uvedené inzeráty reflektovali na úpravu príspevku na podporu vytvorenia pracovného miesta v zmysle zákona o službách zamestnanosti. Nakoľko, v zmysle antidiskriminačného zákona, diskrimináciou nie je vytváranie osobitných podmienok pre osoby určitých vekových kategórií na prístup k zamestnaniu a odbornému vzdelávaniu, Stredisko dospelo k záveru, že zverejnené pracovné inzeráty nevykazujú znaky porušenia zásady rovnakého zaobchádzania.

Stredisko sa zaoberalo aj namietanou diskrimináciou skupiny tzv. „starodôchodcov“ na základe uplatnenia odlišných spôsobov výpočtu dôchodkovej dávky podľa aktuálnej právnej úpravy (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov) a predchádzajúcej právnej úpravy (zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov), ktorými má dochádzať s účinnosťou zákona o sociálnom poistení od 1. januára 2004, k rozporu s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR. Stanovisko strediska vychádzalo zo stanoviska Ústavného súdu SR v rámci jeho ostatnej rozhodovacej činnosti (konanie vo veci sp. zn.: PL. ÚS 12/2014). Na základe toho, Stredisko nepovažovalo za diskriminačnú namietanú právnu úpravu rozlišujúcu medzi „novými“ a „starými“ poberateľmi dôchodkových dávok.

1.2 Poskytovanie základného právneho poradenstva vo veciach, na riešenie ktorých sú príslušné iné inštitúcie s odporúčaním obrátiť sa na ne, prípadne na advokáta

Podnety, po vyhodnotení ktorých zamestnanci odboru právnych služieb odporučili klientovi, aby sa s vecou obrátil na iné inštitúcie, predstavovali opäť významnú časť celkového počtu podnetov. Odbor právnych služieb odporučil klientom až v 611 prípadoch, aby sa obrátili so svojím podnetom na inú inštitúciu. Stredisko najčastejšie odporučilo klientom, aby využili bezplatné právne služby Centra právnej pomoci alebo aby podali podnet Verejnej ochrankyni práv či príslušnému inšpektorátu práce.

1.3 Zastupovanie v súdnom konaní vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania po posúdení relevantných skutočností a po vzájomnej dohode s klientom/klientkou, na základe vlastného uváženia

Stredisko eviduje momentálne tri prebiehajúce civilné súdne konania v antidiskriminačných sporoch. Naopak, Stredisko neeviduje žiaden právoplatne skončený antidiskriminačný spor za obdobie kalendárneho roka 2016.

V spomenutých prebiehajúcich konaniach ide o antidiskriminačný spor vo veci priamej diskriminácie z dôvodu iného postavenia v pracovnoprávnej oblasti. Stredisko po doručení rozhodnutia vo veci samej podalo voči rozhodnutiu odvolanie. Žalobu v uvedenej veci podalo Stredisko v januári 2014.

V inom antidiskriminačnom spore, kde bol návrh na začatie civilného súdneho konania podaný v novembri 2015, Stredisko zastupuje stranu sporu namietajúcu priamu diskrimináciu z dôvodu jazyka v pracovnoprávnej oblasti.

Ďalšie civilné súdne konanie, v ktorom Stredisko zastupuje žalobkyňu, je v procesnom štádiu odvolacieho konania. Spor sa týka porušenia zásady rovnakého zaobchádzania neprijatím opatrení, ktoré ukladá zamestnávateľovi ustanovenie § 7 antidiskriminačného zákona, vo vzťahu k zamestnancom a zamestnankyniam so zdravotným postihnutím. Návrh na začatie civilného súdneho konania bol podaný v kalendárnom roku 2015.

1.4 Poskytovanie odborných konzultácií a usmernení zamestnancom/zamestnankyniam regionálnych kancelárií Strediska a zamestnancom/zamestnankyniam ostatných odborov Strediska

Odbor právnych služieb Strediska poskytoval pravidelné konzultácie a usmernenia zamestnancom regionálnych kancelárií a zamestnancom ostatných odborov Strediska, a to predovšetkým v kontexte poskytovania relevantných informácií o vybavovaných podnetoch, za účelom ich následného spracovania, vyplňania dotazníkov a správ pre nadnárodné inštitúcie a organizácie.

2. Poskytovanie mediačných služieb vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania

2.1 V súlade s ustanovením § 9 ods. 5 zák. č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov bude Stredisko aj v roku 2016 propagovať klientom a klientkam Strediska mediáciu ako alternatívny mimosúdny spôsob riešenia sporu

Odbor právnych služieb Strediska v rámci vybavovania podnetov vo veciach diskriminácie, prioritizoval v procese vybavovania veci mimosúdne urovnanie sporu. Zároveň zamestnanci odboru upovedomili klientov aj o alternatíve využitia mediačných služieb

v zmysle ustanovení zákona č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších právnych predpisov.

2.2 Poskytovanie mediačných služieb vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania po posúdení relevantných skutočností a po vzájomnej dohode s klientom/klientkou, na základe vlastného odborného uváženia

Stredisko dospelo v priebehu kalendárneho roka 2016 v 2 prípadoch k uzavretiu dohody o mimosúdnom urovnaní sporu. V prvom prípade bola dohoda uzatvorená vo veci podnetu klientky, ktorá vykonávala prácu zdravotnej sestry v súkromnom zdravotníckom zariadení. Klientka bola obeťou bossingu zo strany jej priamej nadriadenej. Bossing sa prejavoval najmä vo forme nevhodných poznámok, ponižovania pred pacientmi, prehnaných reakcií, vyčítania ostrým a nevhodným spôsobom skutočností, aj keď klientka nepochybila atď. Tento stav trval dlhší čas. Klientka požadovala písomné ospravedlnenie, ktoré by bolo zaslané aj na vedomie formou interného e-mailu všetkým zamestnancom a zamestnankyniam predmetného zdravotníckeho zariadenia, a ktoré by bolo taktiež zverejnené na viditeľnom mieste na recepcii, pri vstupe do zdravotníckeho zariadenia. Okrem toho žiadala o poskytnutie pozitívneho pracovného posudku, nakoľko s jej prácou boli spokojní tak lekári, ako aj pacienti a vykonávala ju na vysokej odbornej úrovni, čo malo byť dôvodom šikanózneho konania voči nej zo strany nadriadenej, ktorá v nej videla hrozbu. Po komunikácii s právnym zástupcom bývalého zamestnávateľa klientky, boli tieto požiadavky klientky zahrnuté do predmetu dohody o mimosúdnom urovnaní sporu a k dnešnému dňu boli aj všetky splnené. S nadriadenou, ktorá klientku Strediska šikanovala, zamestnávateľ zároveň skončil pracovný pomer.

V inom prípade, klientka rovnako namietala šikanu na pracovisku zo strany nadriadenej. Stredisko písomne kontaktovalo zamestnávateľa a žiadalo jeho zástupcu, aby sa vyjadril k jednotlivým skutočnostiam, uvádzaným klientkou. Zamestnankyňa Strediska preverila situáciu následne aj osobne, a to priamo u zamestnávateľa. Zamestnávateľ napokon súhlasil so zmierlivým urovnaním sporu.

3. Vydávanie odborných stanovísk vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona

3.1 Vydávanie odborných stanovísk vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy

V priebehu kalendárneho roka 2016 vydalo Stredisko nasledujúce odborné stanoviská, ktoré zverejnilo prostredníctvom svojho webového sídla, v súlade s požiadavkou anonymity:

a) vydané na žiadosť fyzických alebo právnických osôb

- odborné stanovisko vo veci posúdenia postupu zamestnávateľka v zmysle antidiskriminačnej legislatívy, ktorého následkom bolo skončenie pracovného pomeru výpoveďou podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písmeno b.) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších právnych predpisov. Stredisko nevyhlásilo diskriminačnú povahu konania zamestnávateľa, a to konkrétne z dôvodu oznámenia protispoločenskej činnosti na pracovisku.
- odborné stanovisko, ktorého predmetom bolo vyjadrenie sa k nabádaniu na diskrimináciu. Stredisko poskytlo klientovi výklad článku 15. dokumentu s názvom Deklarácia za rodinu. Podľa právneho názoru Strediska uvedený článok napĺňa skutkovú podstatu nabádania na diskrimináciu, keďže už z jeho obsahu je možné identifikovať diskriminačný dopad na určité skupiny obyvateľov.
- odborné stanovisko, vyžiadané ústne na účely civilného súdneho konania vo veci neplatnosti skončenia pracovného pomeru a šikany na pracovisku, ktorej priamym dôsledkom bolo skončenie služobného pomeru. Stredisko, po oboznámení sa so skutkovým stavom, neidentifikovalo žiaden zo zákonom vymedzených diskriminačných dôvodov, preto vec nebola vyhodnotená v zmysle porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa platnej a účinnej antidiskriminačnej legislatívy.
- odborné stanovisko vo veci porušenia práv osoby so zdravotným postihnutím v súvislosti s absenciou bezbariérového prístupu do budovy Okresného riaditeľstva Policajného zboru SR. Stredisko vyjadrilo presvedčenie, že v predmetnom prípade došlo k porušeniu ustanovení Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím ako i vnútroštátnej legislatívy.
- odborné stanovisko vo veci plánovaného zrušenia zamestnaneckých výhod zamestnancom, ktorí sú na materskej, resp. rodičovskej dovolenke alebo takým zamestnancom, ktorým plyní výpovedná doba. Stredisko dospelo k záverom, že niektoré plánované opatrenia súkromného zamestnávateľa majú diskriminačný potenciál, preto mu odporučilo, aby k ich prijatiu nepristúpil.
- odborné stanovisko vo veci namietanej diskriminácie z dôvodu zdravotného postihnutia. Stredisko vyjadrilo svoj právny názor, spočívajúci v tom, že za predpokladu objektívneho preukázania, že postup schvaľovania žiadaniek na dovolenku, tak ako bol konkretizovaný klientom, je postupom obvyklým a zaužívaným. Stredisko sa stotožnilo so závermi príslušného inšpektorátu práce, ktorý konštatoval, že samotné opatrenie zamestnávateľa, prijaté za účelom úspory nákladov, je možné označiť za opatrenie v rozpore s dobrými mravmi.
- odborné stanovisko vo veci diskriminácie z dôvodu zdravotného postihnutia, ku ktorej malo dochádzať voči synovi žiadateľa zo strany zamestnávateľa. Stredisko v odbornom stanovisku vyjadrilo svoj právny názor, na základe ktorého preto, že zamestnávateľ neponúkol synovi žiadateľa iné vhodné pracovné miesto, na výkon ktorého mal spôsobilosť a ukončil s ním pracovný pomer z dôvodu, že vzhľadom na jeho zdravotný stav dlhodobo stratil spôsobilosť na výkon jeho doterajšej práce, je možné konštatovať, že zamestnávateľ porušil zásadu rovnakého zaobchádzania voči žiadateľovi, a to v prípade, ak existovala možnosť syna žiadateľa zamestnávať aj naďalej.

- odborné stanovisko vo veci namietanej diskriminácie, ku ktorej malo dochádzať voči osobe klienta zo strany zamestnávateľa, a to z dôvodu jeho veku. Stredisko konštatovalo, že pri preukázaní namietaných skutočností klientom (napr. vyjadrenia riaditeľa Okresného riaditeľstva hasičského a záchranárskeho zboru, nepripustenie k absolvovaniu základnej prípravy v porovnaní s novoprijatým príslušníkom v súvislosti s porovnateľnou akcieschopnosťou hasičského a záchranárskeho zboru) mohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania na základe vyššie uvedeného dôvodu.
- odborné stanovisko vo veci namietanej diskriminácie v predzmluvných pracovnoprávných vzťahoch. Stredisko z dôvodu, že sťažovateľ mal na požadovanom určení naliehavý právny záujem, odporučilo sťažovateľovi podať určovaciu žalobu a v rámci nej zvážiť domáhanie sa primeranej nemajetkovej ujmy.
- odborné stanovisko vo veci namietaného porušenia zásady rovnakého zaobchádzania v rámci pracovnej inzercie. Uvedené inzeráty reflektovali na úpravu príspevku na podporu vytvorenia pracovného miesta v zmysle zákona o službách zamestnanosti. Nakoľko v zmysle antidiskriminačného zákona diskrimináciou nie je vytváranie osobitných podmienok pre osoby určitých vekových kategórií na prístup k zamestnaniu a odbornému vzdelávaniu, Stredisko dospelo k záveru, že zverejnené pracovné inzeráty nevykazujú znaky porušenia zásady rovnakého zaobchádzania.
- odborné stanovisko vo veci namietanej diskriminácie vysokoškolskej pedagogičky. Stredisko žiadosť vyhodnotilo v tom zmysle, že v konkrétnom prípade ide o prejavy diskriminačného konania zo strany zamestnávateľa, vo forme priamej diskriminácie, s prvkami obťažovania (bossingu), neskôr aj o pokyn na diskrimináciu. Prejavy zamestnávateľa voči zamestnankyni možno považovať za diskrimináciu v pracovnoprávnej oblasti (výkon zamestnania, podmienky výkonu práce v zamestnaní vrátane odmeňovania). Vychádzajúc z uvedeného skutkového stavu bolo možné konštatovať, že sťažovateľka bola znevýhodňovaná z dôvodu tzv. iného postavenia.
- odborné stanovisko vo veci diskriminácie v rámci výberového konania a pri spôsobe skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v skúšobnej dobe orgánom štátnej správy. Stredisko nemalo, vzhľadom na skutočnosť prijatia sťažovateľa do štátnozamestnaneckého pomeru, za preukázané, že by došlo ku kumulatívne naplneniu znakov diskriminačného konania v zmysle ustanovení antidiskriminačného zákona a tým jednoznačne k diskriminácii v procese prijímania na štátnozamestnanecké miesto.
- odborné stanovisko vo veci diskriminácie skupiny tzv. „starodôchodcov“, na základe uplatnenia odlišných spôsobov výpočtu dôchodkovej dávky podľa aktuálnej právnej úpravy (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov) a predchádzajúcej právnej úpravy (zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov), ktorými má dochádzať s účinnosťou zákona o sociálnom poistení od 1. januára 2004, k rozporu s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR. Stanovisko Strediska vychádzalo zo stanoviska Ústavného súdu SR v rámci jeho ostatnej rozhodovacej činnosti (konanie vo veci sp. zn. PL. ÚS 12/2014). Na základe toho, Stredisko nepovažovalo za diskriminačnú namietanú právnu úpravu rozlišujúcu medzi „novými“ a „starými“ poberateľmi dôchodkových dávok.
- odborné stanovisko vo veci diskriminácie zo strany bývalého zamestnávateľa (podnikateľský subjekt) pri skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe, na základe

diskriminačného dôvodu pohlavia (tehotenstva). Vzhľadom na nemožnosť preukázať pravdepodobnosť diskriminácie, t. j. indikácie skutočností, z ktorých možno dôvodne usudzovať porušenie zásady rovnakého zaobchádzania spočívajúce v skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe ako príčinného následku oznámenia tehotenstva a vzhľadom na uplynutie dlhšieho časového obdobia (cca 7 rokov) od namietaného konania a s tým spojeného premlčania súvisiacich uplatniteľných nárokov. Stredisko nepovažovalo v tejto veci úspešnosť v civilnom súdnom konaní za objektívne dosiahnuteľnú.

- odborné stanovisko vo veci nezapočítavanie trvania rodičovskej dovolenky podľa § 166 ods. 2 Zákonníka práce do trvania pracovného pomeru, na účely stanovenia nároku zamestnanca alebo zamestnankyne na odstupné nad rámec ustanovený Zákonníkom práce. Podľa právneho záveru Strediska, takéto konanie predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle antidiskriminačného zákona. Stredisko, s prihliadnutím na medzinárodnú a vnútroštátnu legislatívu, by vyhodnotilo takéto vylúčenie dotknutých zamestnancov a zamestnankyň za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania.
- odborné stanovisko vo veci vo veci posúdenia porušenia povinností zamestnávateľa voči zamestnankyni, ktorá sa vrátila po skončení čerpania rodičovskej dovolenky na pracovisko, v súvislosti s dodržiavaním zásady rovnakého zaobchádzania. Stredisko porušenie konkrétnych ustanovení Zákonníka práce poskytujúcich ochranu zamestnancom a zamestnankyniam pred nepriaznivými dôsledkami čerpania materskej alebo rodičovskej dovolenky na pracovisku vyhodnotilo ako porušenie zásady rovnakého zaobchádzania.
- odborné stanovisko vo veci šikany a obťažovania podávateľa žiadosti na pracovisku. Stredisko po prešetrení predložených podkladov zo strany žiadateľa, ako aj zo strany služobného úradu, a po vykonaní nezávislého zisťovania na danom pracovisku, vydalo vo veci odborné stanovisko, pričom neidentifikovalo v konaní služobného úradu porušenie zásady rovnakého zaobchádzania.

b) vydané z vlastnej iniciatívy Strediska

- odborné stanovisko vo veci priamej diskriminácie tureckých študentov v oblasti poskytovania služieb, z dôvodu príslušnosti k národnosti, etnickej skupine a z dôvodu iného postavenia. Stredisko však následne ukončilo vybavovanie vecí, a to z dôvodu nezájmu diskriminovaných študentov o právne zastúpenie v prípadnom antidiskriminačnom spore, o čom upovedomilo aj Turecké veľvyslanectvo v Bratislave. Stredisko ukončilo vybavovanie vecí zverejnením odborného stanoviska prostredníctvom svojho webového sídla.
- odborné stanovisko vo veci priamej diskriminácie Rómov z dôvodu príslušnosti k etnickej skupine, v oblasti poskytovania ubytovacích služieb. Stredisko, z dôvodu nedostatočnej miery poskytnutej súčinnosti kompetentných osôb, nebolo vecne legitimované na poskytnutie právneho zastúpenia vo vyššie uvedenej veci, preto jej vybavovanie ukončilo vypracovaním odborného stanoviska a jeho následným zverejnením prostredníctvom svojho webového sídla.

E.

Informačno-dokumentačné a knižničné služby

1. Informačná podpora pri plnení hlavných úloh Strediska

1.1 Evidencia nadobudnutých informačných zdrojov do prírastkového zoznamu, pravidelné informovanie zamestnancov o prírastkoch do fondu

V roku 2016 knižnica Strediska plnila úlohy v súlade so štatútom knižnice s dôrazom na informačné zabezpečenie odborných pracovísk Strediska ako aj verejnosti. Evidencia dokumentov prebiehala v súlade s platnou vyhláškou MK SR 421/2003. Stredisko každý dokument prijatý do fondu bez ohľadu na spôsob jeho nadobudnutia spracovalo do prírastkového zoznamu. Po evidencii do zoznamu prírastkov bol dokument evidovaný do systému Virtua. Počas roku taktiež prebiehala retrospektívna katalogizácia ešte neevidovaných dokumentov.

1.2 Akvizícia informačných zdrojov a budovanie knižničného fondu

Do fondu knižnice boli dokumenty získavané priebežne. Za rok 2016 pribudlo do knižnice Strediska 46 dokumentov. Nákup dokumentov bol prispôbený potrebám zamestnancov Strediska, ako aj externým používateľom, a zároveň mal slúžiť na aktualizáciu fondu knižnice. Pre tieto účely bolo do fondu knižnice zakúpených 8 dokumentov. Formou daru pribudlo do knižnice Strediska 26 dokumentov. Účasťou na konferenciách získali zamestnanci Strediska do fondu 12 dokumentov.

1.3 Spolupráca s partnerskými organizáciami doma (písomné aj osobné kontakty)

Knižnica Strediska spolupracovala so Slovenskou národnou knižnicou, podieľala sa na tvorbe súborného katalógu. Na vyžiadanie poskytovala knižnica Strediska medziknižničnú výpožičnú službu formou zasielania naskenovaných materiálov.

1.4 Konzultačné, výpožičné a rešeršné služby pre interných používateľov; evidencia interných používateľov a výpožičiek

Knižnica Strediska poskytovala knižničné a informačné služby v súlade s knižničným poriadkom. Za rok 2016 bolo spolu poskytnutých 52 výpožičiek, ktoré sú riadne evidované v knihe výpožičiek. Z počtu výpožičiek 52, 40 predstavovali výpožičky zrealizované internými používateľmi a zvyšných 12 predstavovali výpožičky pre externých používateľov.

V rámci interných výpožičiek bolo požičaných 117 dokumentov. Interní používatelia mali najčastejšie záujem o právne predpisy s komentárom a slovníky.

1.5 Zvyšovanie publicity knižnice Strediska cez knihovnícky server

Zamestnanci Strediska boli informovaní o novinkách vo fonde prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Na stránke Strediska v sekcii Knižnica sú dostupné prírastky do fondu za roky 2015 a 2016.

Knižnica bola propagovaná počas vzdelávacích aktivít Strediska žiakom, študentom, ako aj odbornej verejnosti. K príležitosti Dňa slovenských knižníc Stredisko vydalo publikáciu Stereotypy v knihovníctve, ktorá je dostupná na webovom sídle Strediska. Za propagáciu knižnice možno považovať aj účasť na konferenciách či seminároch, kde bola knižnica prezentovaná.

1.6 Revízia knižničného fondu

V roku 2016 prebehla revízia knižničného fondu v rámci ktorej bolo zrevidovaných 2684 dokumentov. V rámci revízie prebehla aj reorganizácia knižničného fondu, ktorá napomohla logickejšiemu usporiadaniu fondu a jednoduchšej manipulácii s ním.

2. Informačná podpora regionálnych kancelárií Slovenského národného strediska pre ľudské práva

2.1 Budovanie príručných knižníc

Čiastkové fondy knižnice umiestnené v regionálnych kanceláriách sú určené predovšetkým pre potreby zamestnankýň regionálnych kancelárií. Príručné knižnice boli preto dopĺňané v súlade s potrebami zamestnankýň regionálnych kancelárií. Do každej z regionálnych kancelárií bol darovaný 1 dokument z fondu knižnice Strediska.

2.2 Konzultačné, výpožičné a rešeršné služby pre zamestnancov/zamestnankyne regionálnych kancelárií; evidencia výpožičiek

Zamestnankyni z regionálnej kancelárie v Banskej Bystrici bola v roku 2016 na požiadanie zhotovená kópia z dokumentu z fondu knižnice.

3. Informačné zabezpečenie odbornej i laickej verejnosti v oblasti ľudských práv

3.1 Konzultačné, výpožičné a rešeršné služby pre externých používateľov; evidencia a štatistika externých používateľov a výpožičiek

Za rok 2016 bolo externým používateľom poskytnutých 12 výpožičiek. V rámci nich bolo vypožičaných 90 dokumentov. U externých používateľov bol z hľadiska obsahu publikácie najväčší záujem o dokumenty zamerané na migráciu a základné ľudské práva a slobody. Spomedzi externých používateľov sa najčastejšie na knižnicu Strediska obracali študenti právnických fakúlt. Každá výpožička bola riadne zapísaná do knihy výpožičiek.

Za rok 2016 bolo na požiadanie vytvorených 5 rešerší na témy:

- práva dieťaťa,
- diskriminácia v pracovno-právnych vzťahoch,
- násilie na ženách,

- základné ľudské práva, ich podstata, história a význam v spoločnosti,
- právo na odpor a občianska neposlušnosť.

Každý používateľ bol oboznámený s knižničným poriadkom, ako aj s radením fondu pre lepšiu orientáciu v ňom. Na základe krátkeho rozhovoru s používateľom boli identifikované jeho informačné potreby a bol nasmerovaný k relevantným dokumentom pre ich naplnenie.

Používateľ po nadobudnutí a zaevidovaní dokumentov do knihy výpožičiek má k dispozícii počítač a možnosť skopírovať alebo naskenovať vybrané časti dokumentu. V prípade, že sa štúdiom zdrojov pozmenila informačná požiadavka používateľa, boli mu po opätovnej krátkej konzultácii poskytnuté nové, relevantné dokumenty.

3.2 Poskytovanie publikácií vydávaných Strediskom a inými organizáciami (domácim aj zahraničným) inštitúciám, školám, MVO, vedeckých pracoviskám a ostatným záujemcom

Publikácie Strediska boli propagované na vzdelávacích aktivitách a boli poskytované aj návštevníkom knižnice. Keďže väčšina publikácií Strediska je vydávaná v elektronickej podobe, záujemcovia o publikácie Strediska sú nasmerovaní na webové sídlo, kde sú im tieto publikácie k dispozícii.

4. Prevádzkovanie knižničného katalógu prístupného cez internet – Projekt KIS3G VIRTUA

4.1 Menná a vecná katalogizácia v knižničnom systéme VIRTUA a spolupráca pri tvorbe menných, vecných a korporatívnych autorít

Knižnica Strediska menne aj vecne spracovávala dokumenty a evidovala ich do systému Virtua. Tým sa podieľala na kooperatívnej katalogizácii v rámci projektu KIS3G. Pri katalogizácii boli dodržané záväzné zásady spracovania dokumentov v systéme Virtua. Do systému Virtua boli spracované nové prírastky, ako aj retrospektívne zaevidované staršie dokumenty v rámci retrospektívnej katalogizácie.

4.2 Účast' na poradách a seminároch klientov systému VIRTUA organizovaných Slovenskou národnou knižnicou v Martine

Stredisko za rok 2016 nebolo pozvané, a teda sa ani nezúčastnilo odborných seminárov, organizovaných Slovenskou národnou knižnicou v Martine.

F. Publikačná činnosť

Stredisko autorsky a edične pripravilo a vydalo 8 titulov, ktoré boli zverejnené na webom sídle Strediska (www.snslp.sk).

V elektronickej verzii bolo zverejnených 8 titulov:

1. *Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2015* [online]. Bratislava: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, 2016. 178 s. ISBN 978-80-89016-82-2.
2. *Spríevodca ľudskoprávnymi témami spojenými s členstvom Slovenskej republiky v Európskej únii* [online]. Bratislava: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, 2016. 142 s. ISBN 978-80-89016-84-6.
3. *Sexistické reklamy na Slovensku: alebo čo má spoločné sťahovanie, prášková lakovňa a bankové služby* [online]. Bratislava: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, 2016. 41 s. ISBN 978-80-89016-80-8.
4. *Stereotypy v knihovníctve* [online]. Bratislava: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, 2016. 29 s. ISBN 978-80-89016-81-5.
5. Publikácia *Práva dieťaťa je v príprave a bude vydaná v rámci prvého polroka roka 2017*.
6. *Chudoba a sociálne vylúčenie starších osôb na Slovensku* [online]. Bratislava: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, 2016. 82 s. ISBN 978-80-89016-87-7.
7. *Monitorovanie a vyhodnocovanie účinnosti dočasných vyrovnávacích opatrení v podmienkach Slovenskej republiky* [online]. Bratislava: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, 2016. 90 s. ISBN 978-80-89016-86-0.
8. *Report on the observance of human rights including the observance of the principle of equal treatment in the Slovak Republic for the year 2015* [online]. Bratislava: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, 2016. 126 s. ISBN 978-80-89016-85-3.

G.

Spolupráca s orgánmi verejnej správy a s inštitúciami a mimovládnyimi organizáciami pôsobiacimi v oblasti ochrany ľudských práv a vzdelávania

1. **Spolupráca s jednotlivými ministerstvami pri aktivitách súvisiacich s prípravou jednotlivých implementačných správ v rámci hodnotiacich mechanizmov jednotlivých dohovorov**

V roku 2016 Stredisko aktívne spolupracovalo s jednotlivými ministerstvami pri aktivitách súvisiacich o. i. s plnením akčných plánov a prípravou implementačných správ v rámci hodnotiacich mechanizmov medzinárodných dohovorov na ochranu ľudských práv. Stredisko v roku 2016 poskytlo ministerstvám na základe ich žiadosti o spoluprácu nasledovné podkladové materiály. Niektoré podklady boli podľa požiadaviek zasielané výhradne v anglickom jazyku.

Mesiac	Názov organizácie	Materiál	Počet strán A4 podkladov vypracovaných Strediskom
Január	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity	Odporúčania o účinných opatreniach pre integráciu Rómov v členských štátoch	0,5 (vypracované v AJ)
Január	Národné koordinačné centrum pre riešenie problematiky násilia na deťoch MPSVaR SR	Konsolidovaná tretia, štvrtá a piata periodická správa SR o implementácii Dohovoru OSN o právach dieťaťa	4,5
Január	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020	2,5
Január	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Národný akčný plán pre deti na roky 2013-2017	2,5
Marec	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014-2019 - vyžiadanie podkladov k odpočtu plnenia úloh za roky 2014 a 2015	0,5 + materiály Strediska z monitoringu za rok 2014 a 2015
Jún	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	Dotazník ODIHR o ochrane obhajcov ľudských práv v účastníckych štátoch OBSE	8 (vypracované v AJ)
August	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	Podklady na účely Ľudskoprávnej implementačnej schôdzky OBSE, 19.09.-30.09.2016, Varšava	25
September	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	Poskytnutie odpovedí na otázky Immigration and Refugee Board- Canada	5,5 (vypracované v AJ)

September	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Uplatňovanie Lanzarotského dohovoru	0,5
November	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	Dobrovoľné prísluby a záväzky ku kandidatúre SR do Rady OSN pre ľudské práva	1

2. Spolupráca s akademickou obcou (Ústavom štátu a práva SAV, právnickými fakultami a fakultami humanitného smeru slovenských vysokých škôl) formou pozývania pedagogických pracovníkov na vzdelávacie akcie Strediska, účasť Strediska na konferenciách a aktivitách organizovaných akademickou obcou a vytváraním spoločných autorských kolektívov, realizácia prednášok zamestnancami Strediska

Stredisko pokračovalo v spolupráci s právnickými fakultami a fakultami humanitného zamerania slovenských vysokých škôl, a to konkrétne vo forme poskytovania možností stáží študentov vysokých škôl. V kalendárnom roku 2016 poskytlo Stredisko možnosť vykonať stáž dvom študentom z Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, jednej študentke z Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, jednej študentke Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a dvom študentkám Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Stážisti sa oboznámili s mandátom Strediska, jeho postavením a náplňou práce jednotlivých zamestnancov. V rámci výkonu stáže sa zaujímali predovšetkým o aplikačnú rovinu antidiskriminačnej legislatívy a právnej ochrany ľudských práv na území Slovenskej republiky. Stážisti aktívne participovali na procese vybavovania konkrétnych podnetov a iných zadaných odborných úloh. Počas výkonu stáže prejavili schopnosť pracovať samostatne a snahu napredovať vo svojom odbornom raste.

3. Spolupráca s inštitucionalizovanými organizáciami pôsobiacimi v oblasti nerovnakého zaobchádzania, ľudských práv a práv detí

3.1 Vzájomná výmena informácií k problematike pôsobnosti Strediska, verejného ochrancu práv, komisára pre zdravotne postihnutých, komisára pre deti a Centra právnej pomoci

Rada Centra právnej pomoci

Stredisko má svojho zástupcu v Rade Centra právnej pomoci (ďalej len „CPP“) od marca 2014. Rada sa podieľa na činnosti centra ako poradný orgán jeho riaditeľky. Stredisko spolupracovalo s CPP prostredníctvom svojho zástupcu v Rade CPP v súlade s kompetenciami, ktoré má Rada podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej

pomoci osobám v materiálnej núdzi. Podľa § 5a ods. 3 uvedeného zákona Rada prerokúva a prijíma súhlasné stanoviská k výročnej správe CPP, ku koncepcii činnosti CPP predloženej riaditeľkou a k úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia bezplatnej právnej pomoci v prípadoch osobitného zreteľa pre osoby, ktoré nespĺňajú podmienky poskytnutia právnej pomoci CPP. V priebehu roka 2016 sa uskutočnilo zasadnutie Rady jedenkrát. Dôvodom bola strata jej uznávaniaschopnosti v dôsledku poklesu počtu jej členov zo 6 na 3 členov. Z tohto dôvodu rada v roku 2016 nemohla posúdiť žiadosti o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci v prípadoch osobitného zreteľa. V súvislosti s činnosťou CPP sa zúčastnil zástupca Strediska 17.06.2016 na podujatí k 10. výročiu založenia CPP v Trenčianskych Tepliciach.

Volebná komisia pre voľbu členov Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Stredisko aktívne participovalo na práci volebnej komisie pre voľbu členov Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny pri Úrade splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny aj v roku 2016 prostredníctvom svojho zástupcu ako jej stáleho člena v rámci volebného zhromaždenia pre voľbu náhradníkov členov uvedeného výboru.

07.07.2016 – pracovné stretnutie v Úrade komisára pre deti s pánom Andrejom Kállayom vo veci možných foriem spolupráce Strediska s Úradom komisára pre deti v oblasti ochrany práv detí.

3.2 Poskytovanie súčinnosti pri vybavovaní podnetov

11.02.2016 – požiadala Sekcia kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR o vydanie písomného stanoviska vo veci, či dochádza k porušovaniu práv osôb so zdravotným postihnutím v prípade absencie bezbariérového vstupu do budovy Policajného zboru SR (ďalej len „PZ“) ako i absencie technických zariadení umožňujúcich pohyb osobám so zdravotným postihnutím v rámci budovy PZ.

29.07.2016 – požiadal Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím o poskytnutie súčinnosti (listom o dňa 25.07.2016) vo veci podnetu klienta. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím požadoval od Strediska informácie ohľadom riešenia podnetu klienta, ako i informácie o forme právnej pomoci poskytnutej klientovi zo strany Strediska a pod. Stredisko Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím poskytlo požadovanú súčinnosť. Stredisko vo veci namietanej klientom vydalo odborné stanovisko. Jedno vyhotovenie odborného stanoviska bolo zaslané i Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím.

10.08.2016 – požiadalo Stredisko písomnou formou o poskytnutie súčinnosti 12 miest a obcí na Slovensku vo veci výstavby plotov/múrov, ktoré oddeľujú rómske obyvateľstvo od majority.

18.08.2016 – požiadala kancelária verejného ochrancu práv o poskytnutie súčinnosti vo veci petície občanov mesta Banská Bystrica ubytovaných v zariadeniach Kotva. Stredisko kancelárii verejného ochrancu práv poskytlo dokument „Odporúčania Slovenského národného strediska pre ľudské práva k Petícii za ľudskú dôstojnosť občanov mesta Banská Bystrica

ubytovaných v zariadeniach Kotva“ adresované mestu Banská Bystrica, ktoré Stredisko formulovalo na základe vykonaného nezávislého zisťovania.

02.11.2016 – Stredisko požiadalo o poskytnutie súčinnosti Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo veci podnetu klienta, ktorý žiadal Stredisko o prešetrovanie výberového konania na terénneho sociálneho pracovníka ako i stanovenia podmienok na výber.

4. Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami pôsobiacimi v oblasti nerovnakého zaobchádzania, ľudských práv a práv detí

4.1 Prehľadovanie spolupráce s mimovládnyimi organizáciami

Fórum pre pomoc starším

Stredisko v roku 2016 aj naďalej prehľadovalo spoluprácu s Fórum pre pomoc starším. V roku 2016 bol spoločne s Fórum pre pomoc starším zorganizovaný výskum „Chudoba a sociálne vylúčenie starších osôb na Slovensku“. Výskumná správa je dostupná na webovom sídle Strediska.

Občan, demokracia a zodpovednosť

Stredisko bolo oslovené k spolupráci občianskym združením Občan, demokracia a zodpovednosť, v rámci prípadu, v ktorom zastupujú klientku na súde. Prípad sa týkal diskriminácie tejto klientky z dôvodu jej pohlavia v súvislosti s jej materstvom. K tomuto prípadu prebehlo stretnutie a konzultácia s poverenou členkou združenia a boli špecifikované kľúčové otázky prípadu z hľadiska posúdenia dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania, ku ktorým Stredisko vydalo svoje písomné odborné stanovisko podľa § 1 ods. 2 písm. f) zákona o zriadení Strediska.

Zastavme korupciu

Stredisko pokračovalo v pravidelnej spolupráci s mimovládnyim sektorom v oblasti chráneného oznamovania, a to predovšetkým s občianskym združením Zastavme korupciu, o. z. a okrajovo aj s Transparency International Slovensko a s Alianciou Fair-Play. Spolupráca prebiehala vo forme výmeny informácií za účelom zlepšovania stavu implementačných mechanizmov. Stredisku sa spolupráca osvedčila a plánuje v nej pokračovať aj v nasledujúcom období.

4.2 Účasť na konferenciách, seminároch a aktivitách organizovaných mimovládnyim sektorom

16.05.2016 – Bratislava, stretnutie nominovaných kontaktných osôb so zástupcami mimovládnyim neziskových organizácií k príprave odpočtu a aktualizácie Národného akčného

plánu pre deti na roky 2013-2017, ktoré sa uskutočnilo na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

29.09.2016 – Bratislava, Knihovnícky barcamp. Otvorená konferencia a workshopy o knižniciach, knižnej kultúre, knižničnej teórii a praxi.

08.10.2016 – Prievidza, Fórum pre pomoc starším, Zneužívanie a násilie na starších – nový fenomén v spoločnosti. Podujatie organizované Fórum pre pomoc starším, Stredisko prezentovalo výsledky výskumu Chudoba a sociálne vylúčenie starších osôb, ktorého vyhodnocovanie zabezpečovalo.

14.10.2016 – Bojnice, Konferencia Fóra pre pomoc starším v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva, prezentácia výskumu zameraného na sociálnu situáciu starších.

25.10.2016 – Bratislava, Nadácia otvorenej spoločnosti, Otvorene k ľudským právam. Podujatie organizované Nadáciou otvorenej spoločnosti, zamerané na najnovšie trendy filmového, reklamného a herného priemyslu v zobrazovaní ľudskoprávnej tematiky.

07.12.2016 – Bratislava, Nadácia otvorenej spoločnosti, Conference Connected, Konferencia sa zameriavala na to, ako lepšie sprostredkovať ľudskoprávnu problematiku širšej verejnosti, či už v rámci vzdelávania, alebo storytellingu.

19.12.2016 – Bratislava, Možnosť voľby, Ľudské práva žien a detí vo svetle Istanbulskeho dohovoru: prečo je Istanburský dohovor dôležitým nástrojom ochrany a podpory ľudských práv žien a detí. Cieľom seminára bolo vytvoriť priestor na odbornú diskusiu ako efektívne a čo najadekvátnejšie v podmienkach SR zabezpečiť ľudskoprávny, rodovo citlivý a koordinovaný prístup k ochrane práv žien a detí (a najmä k zaisteniu ich bezpečia) v podmienkach násillia páchaného na ženách.

H.

Spolupráca so zahraničnými organizáciami a inštitúciami

Efektívna spolupráca Strediska s partnerskými organizáciami na medzinárodnej úrovni je nevyhnutná pre vysoký kredit a medzinárodnú prestíž Strediska. Stredisko aj v roku 2016 spolupracovalo so zahraničnými organizáciami a inštitúciami, s ktorými má už tradične dobrú spoluprácu. Súčasne Stredisko v roku 2016 plnilo svoju ambíciu zefektívniť spoluprácu aj s ďalšími organizáciami a inštitúciami, ktoré zohrávajú úlohy v oblasti ochrany a presadzovania ľudských práv na regionálnej a medzinárodnej úrovni.

1. Spolupráca s OSN

1.1 Príprava podkladov pre expertné skupiny a ľudsko-právne mechanizmy OSN

V prvom polroku 2016 poskytlo Stredisko na požiadanie niekoľko podkladov pre ľudskoprávne mechanizmy zriadené v rámci OSN.

Vo **februári 2016** vyplnilo Stredisko dotazník pre Vysokého komisára OSN pre utečencov týkajúci sa problematiky osôb bez štátnej príslušnosti.

V **apríli 2016** Stredisko reagovalo na prieskum Medzinárodného koordinačného výboru národných inštitúcií pre ľudské práva, ktorý bol zameraný na skúsenosti týchto inštitúcií s interakciou so zmluvnými orgánmi OSN za účelom harmonizácie úpravy vzťahov a postupov jednotlivých zmluvných orgánov OSN a národných inštitúcií pre ľudské práva.

V **máji 2016** Stredisko poskytlo podkladové materiály pre Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva týkajúce sa implementácie článku 5 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v Slovenskej republike a podkladové materiály pre Špeciálneho spravodajcu OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím o inkluzívnej politike vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím.

V **júni 2016** Stredisko zaslalo podkladové informácie Špeciálnemu spravodajcovi OSN k problematike primeraného bývania.

V **októbri 2016** Stredisko poskytlo podkladové informácie Špeciálnemu spravodajcovi OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím k problematike podporných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím.

1.2 Príprava NHRI správ v rámci hodnotiacich mechanizmov jednotlivých dohovorov

Stredisko na základe svojho postavenia ako národnej inštitúcie pre ľudské práva pravidelne využíva svoje právo podávať alternatívne správy zmluvným orgánom OSN (UN Treaty Bodies). Tieto správy majú predstavovať alternatívnu správu k vládnym implementačným správam o plnení záväzkov vyplývajúcich Slovenskej republike z ratifikovaných dohovorov. Nakoľko v roku 2016 nebol stanovený termín na predloženie NHRI správy k preskúmvaniu implementačnej správy Slovenskej republiky k nijakému z ratifikovaných dohovorov, Stredisko nepredložilo žiadnu správu zmluvným orgánom OSN.

1.3 Účast' na výročnej konferencii Medzinárodného koordinačného výboru národných ľudsko-právnych inštitúcií

V rámci spolupráce s OSN sa Stredisko zúčastnilo v dňoch **21.-23.03.2016** na 29. výročnej konferencii Medzinárodného koordinačného výboru národných inštitúcií pre ľudské práva (ICC 29) v Ženeve. Na konferencii bolo schválené a oznámené premenovanie Medzinárodného koordinačného výboru národných ľudsko-právnych inštitúcií na GANHRI (Global Alliance of National Human Rights Institutions).

2. Spolupráca v rámci ENNHRI (European Network of National Human Rights Institutions)

ENNHRI (European Network of National Human Rights Institutions) je nástupníckou organizáciou Európskej skupiny národných inštitúcií pre ľudské práva združujúcou členov z krajín širšej Európy so stálym sekretariátom v Bruseli. Stredisko v roku 2016 aktívne

spolupracuje so Sekretariátom ENNHRI a intenzívne sa podieľa na aktivitách v rámci siete ENNHRI.

2.1 Zastúpenie v pracovných skupinách a plnenie úloh spojených s členstvom

Od januára 2016 bolo Stredisko zastúpené v pracovnej skupine ENNHRI k právnej problematike (Legal Working Group), v rámci ktorej odpovedalo na dopyty členov k rôznym otázkam týkajúcim sa národnej legislatívy a pripravovaných dokumentov skupiny. V súvislosti s členstvom v pracovnej skupine sa zástupkyňa Strediska zúčastnila dňa **09.02.2016** vo Viedni workshopu o národnej implementácii Charty základných práv EÚ (Workshop on National Implementation of the EU Charter), ktorý bol organizovaný Fundamental Rights Agency (ďalej len „FRA“) v spolupráci so sekretariátom ENNHRI.

V nadväznosti na seminár zástupkyňa Strediska v pracovnej skupine nadviazala spoluprácu so sekretariátom ENNHRI za účelom prípravy informačného materiálu ENNHRI o využívaní Charty základných práv EÚ národnými inštitúciami pre ľudské práva. V **druhom štvrtroku 2016** Stredisko v spolupráci s ENNHRI pripravilo dotazník, ktorý bol distribuovaný členským inštitúciami ENNHRI. Na základe výsledkov prieskumu zástupkyňa Strediska pripravila pracovnú verziu materiálu, ktorý má byť v roku 2017 distribuovaný v tlačenej aj elektronickej forme.

V roku 2016 sa Stredisko nanovo stalo členom komunikačnej skupiny ENNHRI a nominovalo do nej svoju zástupkyňu.

2.2 Aktivity vyplývajúce z členstva v poradnej skupine projektu monitorovania dodržiavania ľudských práv v rámci dlhodobej starostlivosti o starších ľudí (Older Persons Project)

Stretnutie Poradnej skupiny projektu monitorovania dodržiavania ľudských práv v rámci dlhodobej starostlivosti o starších ľudí (OPP Advisory Group) sa konalo v dňoch **27.-28.09.2016** v Bruseli za účasti zástupkyne Strediska. Na stretnutí členovia poradnej skupiny spolu s členmi pilotnej skupiny pripomienkovali návrh záverečnej správy z monitorovania v pilotných skupinách a diskutovali o možnostiach a prostriedkoch prezentácie projektu a výsledkov monitorovania.

2.3 Účast' na stretnutiach ENNHRI a na akadémii pre pracovníkov národných inštitúcií pre ľudské práva (NHRI Academy)

Dňa **21.03.2016** sa zástupkyňa Strediska zúčastnila valného zhromaždenia ENNHRI, ktoré sa konalo v Ženeve počas 29. výročnej konferencii Medzinárodného koordinačného výboru národných inštitúcií pre ľudské práva (ICC 29).

V dňoch **30.05.-03.06.2016** sa zástupca Strediska zúčastnil tretieho ročníka NHRI akadémie v Tbilisi určenej na vzdelávanie pracovníkov národných inštitúcií pre ľudské práva o problematike pluralizmu v zmysle Parížskych princípov, spolupráce s občianskou spoločnosťou, monitorovania ľudských práv a vytvárania indikátorov, predchádzania mučeniu a proti-teroristických opatrení a ich dopadov na ľudské práva. Projekt akadémie bol

organizovaný ENNHRI a Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)-Úradom pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODHIR) v spolupráci s Verejným ochrancom práv Gruzínska.

Druhé valné zhromaždenia ENNHRI (GA ENNHRI2) sa konalo v dňoch **27.-28.10.2016** v Záhrebe za účasti zástupkyne Strediska. Predmetom rokovaní bolo prezentovanie finančnej situácie ENNHRI, plnenie operačného plánu na rok 2016, schvaľovanie návrhu operačného plánu na rok 2017 a návrhu rozpočtu na rok 2017. Zástupcom národných inštitúcií pre ľudské práva bola predstavená činnosť pracovných skupín ENNHRI a projekt o právach starších osôb v dlhodobej starostlivosti. V rámci rokovania v skupinách zástupkyňa Strediska prezentovala aktuálny projekt právnej skupiny ENNHRI (Legal Working Group) zameraný na používanie Charty základných práv EÚ v činnosti národných inštitúcií pre ľudské práva.

Dňa **28.10.2016** sa zástupkyňa Strediska v rámci ENNHRI2 zúčastnila seminára o ľudských právach a boji proti terorizmu (ENNHRI General Assembly Seminar Human Rights and Counter-Terrorism). Podujatie sa venovalo opatreniam na boj proti terorizmu a ich dopadu na ľudské práva a aktivít národných inštitúcií pre ľudské práva v tejto oblasti.

Dňa **15.12.2016** sa zástupca Strediska zúčastnil v Štrasburgu semináru na tému „Sloboda prejavu- úloha a právomoci národných inštitúcií pre ľudské práva a iných národných mechanizmov“ (High Level Seminar on Freedom of Expression- role and powers of national human rights institutions and other national mechanisms) organizovaného Radou Európy v spolupráci s ENNHRI. Seminár bol venovaný diskusiám k činnosti a štandardom Rady Európy v oblasti slobody prejavu, aktivitám národných inštitúcií pre ľudské práva v tejto oblasti a vzájomnej angažovanosti Rady Európy a národných inštitúcií pre ľudské práva. Na záver semináru prijali ENNHRI a Rada Európy návrh na budúcu spoločnú aktivitu za účelom adresovania naliehavých problémov slobody prejavu.

3. Spolupráca v rámci siete EQUINET (European Network of Equality Bodies)

Equinet (European Network of Equality Bodies) je medzinárodná nezisková organizácia, ktorá od roku 2007 funguje ako platforma pre výmenu informácií a spoluprácu medzi národnými equality bodies- orgánmi pre rovné zaobchádzanie. Equinet v súčasnosti združuje 46 organizácií z 34 krajín Európy s rozličným mandátom a kompetenciami na boj proti diskriminácii z dôvodu etnického pôvodu a rasy, pohlavia, rodu, sexuálnej orientácie, veku a mnohých iných. Stredisko je plnoprávnym členom Equinetu od vzniku organizácie a aktívne participuje na jej aktivitách.

3.1 Zastúpenie v pracovných skupinách a plnenie úloh spojených s členstvom

V roku 2016 má Stredisko zástupcu v každej zo štyroch pracovných skupín Equinetu a aktívne sa podieľalo na činnosti týchto skupín, účasťou na pracovných stretnutiach, výmenou informácií medzi ich členmi, ako aj poskytovaním údajov a spoluprácou pri tvorbe písomných výstupov vo forme publikácií a stanovísk Equinetu. Po dohode so Sekretariátom Equinetu, dňa 22. novembra 2016 hosťovalo Stredisko vo svojich priestoroch v Bratislave

druhé stretnutie pracovnej skupiny Komunikačné stratégie a praktiky (Communication Strategies and Practices).

Zamestnanci Strediska rokovali v roku 2016 na nasledovných stretnutiach pracovných skupín:

18.02.2016 – Brusel - stretnutie pracovnej skupiny Tvorba politik (Policy Formation)- diskusia o viacnásobnej diskriminácii vo všeobecnosti a viacnásobnej diskriminácii v kontexte chráneného dôvodu rodu a o pláne činnosti na rok 2017;

01.03.2016 – Nikózia - stretnutie pracovnej skupiny Komunikačné stratégie a praktiky (Communication Strategies and Practices)- prerokovanie strategických otázok na rok 2017, informovanie o pripravovanom školení pre členov skupiny na tému sociálnych médií, informovanie o praktikách na národnej úrovni;

22.03.2016 – Brusel - stretnutie pracovnej skupiny Právo rovnosti (Equality Law)- informovanie členov skupiny o zaujímavých prípadoch diskriminácie z praxe, diskusia o diskriminácii z dôvodu rasy a etnicity a zameraní činnosti pracovnej skupiny v rokoch 2016 a 2017;

21.11.2016 – Bratislava - stretnutie pracovnej skupiny Komunikačné stratégie a praktiky (Communication Strategies and Practices)- reagovanie na nenávistné prejavy na internete, čo najefektívnejšia komunikácia na sociálnych sieťach a diskusia k obsahu pripravovanej publikácie, ktorá bude slúžiť ako manuál k sociálnym sieťam pre orgány pre rovné zaobchádzanie.

3.2 Účasť na školeniach, konferenciách a seminároch organizovaných Equinetom

V roku 2016 sa zamestnanci Strediska tiež zúčastnili školení a seminárov organizovaných Equinetom. Konkrétne išlo o nasledovné:

04.-05.04.2016 – Viedeň- seminár na tému prístupnosť a primerané úpravy (Accessibility and Reasonable Accommodation), zameraný na problematiku práv osôb so zdravotným postihnutím v kontexte prístupnosti a primeraných úprav, určený pre zástupcov jednotlivých equality bodies;

19.-20.05.2016 – Praha - Equinet seminár k rodovej rovnosti vo vzdelávaní (Seminar: Gender Equality in Education). Seminár spoluorganizovala česká verejná ochrankyňa práv a bol zameraný na podporu proaktívnych prístupov k téme rodovej rovnosti. Cieľom seminára bola výmena skúseností zozbieraných sieťou Equinet a približne štyridsiatkou zástupcov equality bodies, pričom nabádal k propagácii a zabezpečeniu rodovej rovnosti vo vzdelávacom sektore;

13.-14.10.2016 – Dublin - školenie o využívaní sociálnych médií v činnosti národných orgánov pre rovné zaobchádzanie (Communicating Equality: Social Media Training for Equality Bodies), ktoré prebiehalo v priestoroch spoločnosti Facebook. Predmetom školenia boli formy a spôsoby najúčinnnejšej a najvhodnejšej komunikácie prostredníctvom sociálnych sietí, správne písanie príspevkov a komunikácia rôznych tém. Cieľom bolo tiež naučiť účastníkov používať nástroje na analýzu tejto formy komunikácie a vzájomná výmena príkladov dobrej praxe;

09.-10.11.2016 – Budapešť - Equinet seminár o boji proti diskriminácii z dôvodu rasy a etnického pôvodu (Seminar: Fighting Discrimination on Grounds of Race and Ethnic Origin). Seminár spoluorganizoval maďarský Úrad Komisára pre základné práva. Cieľom seminára bolo vytvoriť platformu pre diskusiu o dobrej praxi národných orgánov pre rovné zaobchádzanie so zameraním predovšetkým na diskrimináciu Rómov a migrantov z dôvodu rasy a etnického pôvodu;

07.12.2016 – Brusel - konferencia na tému „Rozmanito, inkluzívne a rovné: Inovačne k prierezovým otázkam rodovej rovnosti“ (Diverse, Inclusive and Equal: Innovating at the intersections of gender equality), ktorá sa sústredila na problematiku viacnásobnej diskriminácie a aktuálneho vývoja judikatúry a prípadových štúdií k zásade rovného zaobchádzania na európskej úrovni a v USA a preskúmania špecifických foriem diskriminácie, vrátane následkov, ktoré spôsobujú, s akcentom na viacnásobnú diskrimináciu.

3.3 Zastúpenie Strediska na valných zhromaždeniach a stretnutiach Equinetu

Valné zhromaždenie Equinetu sa konalo v Bruseli v dňoch **29.-30.09.2016** a Stredisko na ňom zastupoval výkonný riaditeľ. Predmetom rokovaní boli štandardy pre orgány pre rovné zaobchádzanie a spustenie Európskeho zoznamu orgánov pre rovné zaobchádzanie (European Directory of Equality Bodies). Prítomní zástupcovia orgánov pre rovné zaobchádzanie odhlasovali prijatie Plánu činnosti na rok 2017 a prijatie novej členskej inštitúcie siete (Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina).

Valnému zhromaždeniu predchádzalo dňa **29.09.2016** stretnutie vybraných zástupcov orgánov pre rovné zaobchádzanie, vrátane zástupcu Strediska, s predstaviteľmi sekretariátu Equinetu a predstaviteľmi Zastúpenia Nórska pri EÚ k možnostiam využívania EHS a nórskeho grantov na podporu projektov orgánov pre rovné zaobchádzanie.

4. Spolupráca v rámci platformy Rady Európy-FRA-ENNHRI-Equinet

4.1 Zastúpenie v platforme Rady Európy-FRA-Equinet-ENNHRI o nenávisťných trestných činoch (CoE-FRA-EQUINET-ENNHRI platform on hate crime)

V roku 2016 pristúpilo k platforme Rady Európy-FRA-Equinet-ENNHRI o nenávisťných trestných činoch, z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti zamestnancov sa Stredisko nemohlo zúčastniť stretnutia platformy, ktoré sa konalo v dňoch **28.-29.04.2016** v Amsterdame.

4.2 Zastúpenie v platforme Rady Európy-FRA-Equinet-ENNHRI o rovnom zaobchádzaní voči Rómom (CoE-FRA-EQUINET-ENNHRI platform for Roma equality)

V dňoch **07.-08.06.2016** sa zástupkyňa Strediska zúčastnila v Aténach na stretnutí platformy Rady Európy-FRA-ENNHRI-Equinet o rovnom zaobchádzaní voči Rómom. Na stretnutí prítomní členovia Equinetu a ENNHRI informovali o vývoji na národnej úrovni v oblasti práv Rómov a zástupcovia FRA, ODIHR, Európskej Komisie a Rady Európy

referovali o aktuálnom dianí na medzinárodnej úrovni. Hlavným bodom stretnutia bolo dopracovanie záverečného znenia spoločného stanoviska platformy o vyst'ahovaniach Rómov z obydli. Na stretnutí bol predstavený nový spoločný program o prístupe Rómov a kočovníčiek k spravodlivosti v Bulharsku, Grécku, Írsku, Taliansku a Rumunsku iniciovanému Radou Európy a Európskou komisiou.

Následne Stredisko prostredníctvom svojej webovej stránky a účtov na sociálnych sieťach Facebook a Twitter informovalo obsahu spoločného stanoviska platformy o vyst'ahovaniach Rómov z obydli, ku ktorému sa pridali tiež Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva a Úrad OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR).

5. Spolupráca s FRA (Agentúra Európskej únie pre základné práva)

V súvislosti s členstvom v pracovnej skupine ENNHRI k právnej problematike (Legal Working Group) sa zástupkyňa Strediska zúčastnila dňa **09.02.2016** vo Viedni workshupu o národnej implementácii Charty základných práv EÚ (Workshop on National Implementation of the EU Charter) so zameraním na potreby a aktivity národných inštitúcií pre ľudské práva, ktorý bol organizovaný FRA v spolupráci so sekretariátom ENNHRI.

Dňa **07.06.2016** sa zástupca Strediska zúčastnil stretnutia predstaviteľov vybraných národných orgánov a inštitúcií s riaditeľom FRA p. Michaelom O'Flaherty. Riaditeľ FRA navštívil Slovensko pri príležitosti predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európy v druhej polovici roku 2016 a stretnutie bolo venované možnostiam spolupráce FRA a partnerských orgánov a organizácií na Slovensku s cieľom presadzovania ľudskoprávných tém počas slovenského predsedníctva.

V **júli 2016** pripomenovalo Stredisko návrh programového zamerania FRA na rok 2018 (FRA Programmatic Focus 2018) ako jeden z oslovených zainteresovaných subjektov.

V rámci spolupráce Stredisko pomohlo FRA so šírením viacerých tlačových správ a výsledkov výskumov. V **marci 2016** zverejnilo Stredisko na svojej webovej stránke informácie o správe FRA „Z odborného hľadiska: výzvy na dosiahnutie rovnosti osôb LGBT“ spolu s tlačovou správou FRA. V **apríli 2016** Stredisko vydalo tlačovú správu k výskumu FRA na tému „Zabezpečovanie spravodlivosti pre obeť nenávisťných trestných činov: profesionálne perspektívy“. V **máji 2016** Stredisko uverejnilo príspevok na svojom profile na sieti Facebook, v ktorom zdieľalo Správu FRA o stave základných práv za rok 2016. Napokon v **decembri 2016** šírilo Stredisko prostredníctvom svojej webovej stránky a profilu na sieti Facebook priebežné výsledky druhého prieskumu o menšinách a diskriminácii v EÚ (EU-MIDIS II) týkajúce sa problematiky diskriminácie Rómov vo vybraných 9 krajinách EÚ vrátane Slovenska.

6. Spolupráca s ECRI (European Commission against Racism and Intolerance)

V **septembri 2016** Stredisko pripravilo pre ECRI podklady k priebežnému preskúvaniu plnenia vybraných odporúčaní ECRI pre Slovenskú republiku (ECRI Interim follow-up), ktoré ECRI uložila v roku 2014 v rámci piateho monitorovacieho cyklu.

Aktivity mimo plánu činnosti

Oficiálne pracovné návštevy

Dňa **25.01.2016** navštívila Stredisko delegácia Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE). Predmetom návštevy boli možnosti vzájomnej spolupráce, najmä v súvislosti s prípravou predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európy v druhom polroku 2016. Zástupcovia EIGE na stretnutí informovali o pripravovanom európskom glosári kľúčových slov týkajúcich sa rodovej rovnosti a zaujímali sa o aktivity Strediska v oblasti rodovej rovnosti a možnosti zvyšovania povedomia o problematike rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami zo strany EIGE na Slovensku.

Dňa **08.09.2016** hosťovalo Stredisko členov študijnej návštevy zloženej z prezidenta a členov výkonnej rady orgánu pre rovné zaobchádzanie v Moldavsku (Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității) a riaditeľa a zástupcov orgánu pre rovné zaobchádzanie v Rumunsku (Consiliul National pentru Combaterea Discriminării). Cieľom návštevy bolo predstavenie fungovania a zloženia zúčastnených inštitúcií a výmena príkladov dobrej praxe v jednotlivých oblastiach mandátu orgánov pre rovné zaobchádzanie.

Dňa **13.12.2016** privítala výkonná riaditeľka Strediska spolu so zástupkyňou Strediska zástupkyňu riaditeľa Informačnej služby OSN vo Viedni a konzultantku pre Slovensko. Predmetom stretnutia bolo vzájomné predstavenie inštitúcií a možnosti spolupráce v oblasti komunikácie a zvyšovania povedomia k témam ľudských práv a tolerancie v spoločnosti.

Účasť na medzinárodných konferenciách, seminároch, workshopoch a iných podujatiach

22.01.2016 – Brno - medzinárodná konferencia s názvom „Nerovné odmeňovanie žien a mužů“, ktorú zorganizovala Kancelária verejného ochrancu práv v Brne. Konferencia sa venovala právnym aspektom nerovnakého odmeňovania, možnostiam riešenia nerovnakého odmeňovania žien a mužov a pozícií sociálnych partnerov pri nerovnakom odmeňovaní;

03.-04.03.2016 – Praha - workshop na tému „Islamofóbia a xenofóbia v strednej Európe“ (Islamophobia and Xenophobia in Central Europe) organizovaný Iniciatívou otvorenej spoločnosti pre Európu (Open Society Initiative for Europe), ktorý sa sústredil na problematiku islamofóbie a xenofóbie v medzinárodnom kontexte a v kontexte krajín V4, ako aj na relevantné aktivity európskych inštitúcií;

23.03.2016 – Praha - konferencia na tému „Férové platy, férové penze“ organizovaná v rámci projektu Férové platy, férové penze (Promote Equal Pay to Diminish Pension Gap, Poverty and Social Exclusion) pod záštitou Ministerky práce a sociálnych vecí Českej Republiky a Ministra pre ľudské práva, rovné príležitosti a legislatívu Českej Republiky, na ktorej výkonný riaditeľ Strediska vystúpil ako diskutujúci v časti venovanej odlišnej výške penzií ako dôsledku rozdielneho odmeňovania žien a mužov a rodovej nerovnosti na Slovensku v kontexte staroby, chudoby, rodových stereotypov a nerovného ohodnocovania seniorov/senioriek;

14.04.2016 – Viedeň - 1. dodatková ľudskoprávna schôdza OBSE na tému „Politiky a stratégie pre podporu tolerancie a nediskriminácie“ (Supplementary Human Dimension Meeting I: Policies and strategies to further promote tolerance and non-discrimination), na

ktorej sa hodnotil stav implementácie záväzkov účastníckych štátov OBSE v oblasti podpory tolerancie, nediskriminácie na základe farby pleti, pohlavia, jazyka, presvedčenia alebo náboženstva, politických a iných názorov, či sociálneho pôvodu. Schôdza bola určená pre zástupcov ministerstiev, ľudskoprávných organizácií a mimovládneho sektora;

14.-15.04.2016 – Budapešť - seminár na tému „Ľudskoprávne vzdelávanie v krajinách V4“ (Human Rights Education in the V4 Countries) organizovaný v rámci rovnomeného projektu organizáciou Tom Lantos Institute s cieľom zdieľania informácií a praxe o vzdelávaní k ľudským právam v regióne V4 krajín a vytvorenia dlhodobej spolupráce v tejto oblasti;

06.-07.06.2016 – Magdeburg - študijná návšteva (Deutsche Präventionstag study visit) organizovaná sieťou RAN (Radicalisation awareness network) pri príležitosti každoročného národného zhromaždenia pre oblasti prevencie kriminality a súvisiacich tém, ako islamizmus a pravicový radikalizmus, určený pre zástupcov krajín a mimovládny sektor pôsobiaci v oblasti extrémizmu, terorizmu, radikalizácie, ľudských práv;

16.-17.06.2016 – Varšava - seminár organizovaný organizáciou Tom Lantos Institute na tému „Ľudskoprávne vzdelávanie v regióne V4- prax, výzvy a kroky vpred“ (Human Rights Education in the V4 Region- practices, challenges, and ways forward) zameraný na vzdelávanie v oblasti ľudských práv, tvorivé pracovné aktivity v skupinách a tvorbu akčného plánu pre oblasť vzdelávania v oblasti ľudských práv. Na seminári sa zúčastnili zástupcovia škôl, úradníci pracujúci v oblasti ľudských práv, verejný ochrancovia práv a mimovládny sektor a inštitúcie pôsobiace v oblasti ochrany ľudských práv;

13.10.2016 – Brusel - workshop organizovaný Európskou rómskou informačnou kanceláriou (ERIO) na tému „Ukončenie diskriminácie Rómov na školách: úloha orgánov pre rovné postavenie“ (Ending School Discrimination of Roma: the Role of Equality Bodies), ktorý sa venoval možnostiam orgánov pre rovné zaobchádzanie pri odstraňovaní segregácie rómskych detí vo vzdelávaní a zabezpečení dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania. Predmetom diskusie bola spolupráca medzi orgánmi pre rovné zaobchádzanie a občianskou spoločnosťou, hlavné výzvy pri odstraňovaní diskriminácie vo vzdelávaní, predchádzanie diskriminácie rómskych detí a zvyšovanie povedomia o diskriminácii na školách a v rómskych komunitách;

25.11.2016 – Brusel - výročný právny seminár o rodovej rovnosti a antidiskriminačnom práve organizovaný Európskou komisiou a Európskou sieťou právnych expertov na rodovú rovnosť a nediskrimináciu (Annual Legal Seminar of the European Network of Legal Experts in Gender Equality and Non-discrimination). Seminár sa venoval významu rasového a etnického pôvodu, smernici o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní a problematike ľudí so psychosociálnymi postihnutiami, migrácii a diskriminácii, transparentnosti pri odmeňovaní a rovnakému odmeňovaniu.

Vypracovávanie podkladov a materiálov pre zahraničných partnerov

Stredisko počas roku 2016 aktívne reagovalo na výzvy a dopyty o poskytnutie informácií a podkladov od rôznych regionálnych a medzinárodných inštitúcií a mechanizmov pôsobiacich v oblasti ochrany a podpory ľudských práv, ako aj od svojich zahraničných partnerov a mimovládnych organizácií. Niektoré z materiálov uvedených v tabuľke boli spomenuté vyššie pri spolupráci Strediska s vybranými zahraničnými partnermi, pre úplnosť

sumáru poskytnutých podkladov si ich však dovoľujeme uviesť aj v nasledujúcej tabuľke.
(Pozn.: všetky nasledujúce materiály boli pripravené v anglickom jazyku.)

	Dopytujúci subjekt	Predmet	Počet strán
1	Európska Komisia	posúdenia na základe Odporúčania Rady o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch	1
2	Európska Komisia	konzultácia o možných krokoch na riešenie výziev v oblasti zosúladenia pracovného a rodinného života, ktorým čelia pracujúci rodičia a opatrovníci	8
3	ILGA Europe	prieskum o tzv. dúhovom indexe (Rainbow Index)	1
4	Commissioner for the Protection from Discrimination in Albania	kritériá prijímania do služby policajtov, rovné zaobchádzanie, zdravotné postihnutie	2
5	Vysoký komisár OSN pre utečencov	problematika práv apolitov a osôb bez štátnej príslušnosti	2
6	Európska Komisia	verejná konzultácia k prehodeniu Európskej stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia na roky 2010-2020	7
7	Medzinárodný koordinačný výbor národných ľudskoprávných inštitúcií	harmonizácia úpravy vzťahov a postupov zmluvných orgánov OSN a národných inštitúcií pre ľudské práva	4
8	ENNHRI	funkčná imunita v kontexte akreditácie národných inštitúcií pre ľudské práva	1
9	Advocate of the Principle of Equality (Slovenia)	národná právna úprava týkajúca sa verejných žalôb	1
10	Equinet	rodové rozdiely v odmeňovaní	2
11	Dóra Bogárdi (PhD. student from University of Pécs)	legislatíva o právach menšín a etnických skupín	2
12	ENNHRI	informácie o členskej organizácii	3
13	Equinet (pracovná skupina Tvorba politik)	prierezová diskriminácia v činnosti orgánov na ochranu rovného zaobchádzania so zameraním na dôvod rodu	4
14	Ombud for Equal Treatment (Austria)	mandát orgánov na ochranu rovného zaobchádzania a orgánov pre alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov v kontexte diskriminačných sporov	1
15	Equinet	rovnosť, integrácia a inklúzia migrantov a žiadateľov o azyl	2
16	Úrad Komiséra OSN pre ľudské práva (OHCHR)	článok 5 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím	5

17	Špeciálny spravodajca OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím	inkluzívna politika vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím	13
18	Equinet (pracovná skupina Tvorba politík)	prieskum za účelom vyhodnotenia činnosti pracovnej skupiny Tvorba politík	1
19	Equinet (pracovná skupina Právo rovnosti)	materiál o chránenom dôvode rasy a etnického pôvodu	8
20	Úrad pre demokratické inštitúcie a ľudské práva	situácia ľudskoprávných aktivistov	5
21	Špeciálny spravodajca OSN pre problematiku primeraného bývania	právo na primerané bývanie	4
22	Equinet (pracovná skupina Tvorba politík)	pozitívny záväzok v antidiskriminačnej legislatíve	6
23	Equinet	konzultácia ku grantovým programom (EEA a Nórske granty)	2
24	FRAME	interakcia národných inštitúcií pre ľudské práva s EÚ, nesúlad ľudskoprávných politík EÚ	8
25	FRA	Programové zameranie FRA na rok 2018-konzultácia so zainteresovanými subjektami	14
26	Európska Komisia	Výročné kolokvium o základných právach za rok 2016, verejná konzultácia o pluralite médií a demokracii	3
27	ENNHRI	používanie Charty základných práv EÚ v činnosti národných inštitúcií pre ľudské práva	5
28	Equinet	prieskum k školeniu o sociálnych médiách	14
29	Equinet	informácie o členskej organizácii	11
30	ENNHRI	prieskum o projekte ENNHRI o úlohe národných inštitúcií pre ľudské práva v situácii konfliktu a post-konfliktnej situácii	15
31	ECRI	priebežné preskúmanie plnenia odporúčaní	3,5
32	Equinet (pracovná skupina Rodová rovnosť)	diskriminácia z dôvodu tehotenstva a v súvislosti s čerpaním materskej/ rodičovskej dovolenky	3
33	Úrad Komisára pre administratívu a ľudské práva na Cypre	materské príspevky a sociálne výhody	1,5
34	Úrad Ombudsmana v Litve	diskriminačné reklamy v oblasti tovarov a služieb, mandát orgánov pre rovné zaobchádzanie	1
35	Špeciálny spravodajca pre práva osôb so zdravotným postihnutím	podporné služby pre osoby so zdravotným postihnutím	6,5

36	Equinet (pracovná skupina Tvorba politík)	diskriminácia mladých ľudí	6
37	ENNHRI	národné praktiky podporovaného rozhodovania v zmysle čl. 12 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím	3
38	Inproof	zvyšovanie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím v zmysle čl. 8 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím	6,5
39	Európska Komisia	konzultácia k Európskemu pilieru sociálnych práv	9
Spolu strán			195

I.

Agenda súvisiaca s oznamovaním protispoločenskej činnosti

1. Zverejňovanie informácií, ktoré sa týkajú oznamovania protispoločenskej činnosti a poskytovania ochrany podľa zákona č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti na webovom sídle Strediska

Prostredníctvom svojho webového sídla Stredisko zverejnilo svoju prvú hodnotiacu správu k problematike chráneného oznamovania v Slovenskej republike. Stredisko zároveň zverejnilo publikáciu s názvom „Oznamovateľov nekalej činnosti chránime len na papieri“ od Transparency International a rovnako tak „Praktický manuál, ako oznámiť nekalú prax a nedoplatiť na to“ od Národného inšpektorátu práce, ktorý publikáciu vypracoval v spolupráci s Transparency International.

V rámci šírenia osvedy poskytovali zamestnanci Strediska informácie k zákonu o chránenom oznamovaní, a to predovšetkým v rámci vzdelávacích aktivít Strediska, ale aj pri poskytovaní právneho poradenstva. Zástupcovia Strediska zároveň vystúpili na odbornom seminári Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť, kde prezentovali výsledky prvej hodnotiacej správy a zároveň sa zúčastnili viacerých odborných diskusií a vzdelávacích aktivít na akademickej pôde. Stredisko taktiež nadviazalo spoluprácu s občianskym združením Zastavme korupciu a ďalšími z povinných subjektov, ktoré prejavili záujem o úzku spoluprácu v tejto oblasti.

V závere kalendárneho roka 2016, Stredisko pripravilo podklady k vypracovaniu druhej hodnotiacej správy k oznamovaniu nekalých praktík na pracoviskách, ktorú plánuje zverejniť v prvom štvrtroku kalendárneho roka 2017.

J.

Propagácia a styk s verejnosťou

1. Verejná propagácia Strediska

Stredisko v rámci Public Relations postupne publikuje rôzne materiály na tému antidiskriminačnej politiky, tlačové správy, výročné správy o činnosti Strediska a Správy monitorovania situácie diskriminácie na Slovensku, a to nielen prostredníctvom webu, ale aj vyhotovením tlačovín, potrebných pre distribúciu v rámci jednotlivých akcií Strediska.

Stredisko sa počas roka propaguje aj účasťou na podujatiach organizovaných spolupracujúcimi organizáciami. Stredisko je od roku 2016 aktívne na sociálnych sieťach Twitter a Facebook.

Na webovom sídle Stredisko uverejnilo 44 výstupov, ktoré zahŕňali všeobecné správy a o činnosti Strediska, jeho postoje, vyjadrenia k aktuálnym témam, krátke správy o medzinárodných dňoch, distribúciu externých tlačových správ Strediska a pod. Mesačne si webovú stránku Strediska prezrie približne 637 ľudí.

Tabuľka č. 1: Výstupy Strediska na webovom sídle www.snslp.sk za rok 2016

Medzinárodné dni	Správy zo zahraničia týkajúce sa ĽP	Správy zo SR týkajúce sa ĽP a nediskriminácie	Vyjadrenia Strediska	Správy Strediska	SPOLU
10	4	12	9	9	44

2. Zvyšovanie povedomia o ľudských právach a nediskriminácii

Stredisko sa snaží upozorňovať na aktuálne problémy aj prostredníctvom médií, čím aktívne aj pasívne podporuje šírenie osvety a napĺňanie svojho mandátu. Stredisko vytvára mediálne správy z vlastnej iniciatívy, ako reakciu na aktuálnu spoločenskú situáciu alebo problém, ako aj za účelom propagácie organizácie a svojich aktivít a výstupov. Za rok 2016 vydalo Stredisko 15 mediálnych správ a výstupov, ktoré sa týkali rasizmu, xenofóbie, rodovej rovnosti, chráneného oznamovania a pod. (viď Tabuľka 2).

Tabuľka č. 2: Mediálne výstupy a správy Strediska

	Vlastné správy
Extrémizmus	2
Diskriminácia	3

Divácke násilie	1
Ľudské práva	1
LGBTI	2
Rodová rovnosť	2
Dočasné vyrovnávajúce opatrenia	1
Whistleblowing (chránené oznamovanie)	1
Ostatné správy	2
SPOLU	15

Okrem vydávania mediálnych správ poskytlo Stredisko odpovede na otázky novinárov, či už elektronickou formou, resp. telefonicky, alebo rozhovorom priamo na kameru. V rámci tejto štatistiky bolo poskytnutých 23 rozhovorov, ktoré je možné nájsť v Tabuľke 3 (Poskytnuté odpovede a vyžiadané rozhovory). Išlo o rozhovory napr. ohľadom situácie seniorov, ktorí sú na okraji chudoby (Stredisko uskutočnilo tejto problematike aj výskum), (19. 11. 2016, Televízna stanica TA 3), resp. k problematike šikany na školách (16. 02. 2016, Televízia JOJ) alebo sa Stredisko vyjadrilo k novému trestnému činu apartheidu, ktorý bol zavedený v trestnom zákone (30. 10. 2016, Rozhlas a televízia Slovenska).

Tabuľka č. 3: Poskytnuté odpovede a vyžiadané rozhovory

Poskytnuté rozhovory a odpovede	Počet	Komu boli poskytnuté/kým boli zverejnené
Diskriminácia ľudí so zdravotným postihnutím	4	Lumen, Regina, Správy RTVS 2x odvysielané
Správy o ľudských právach všeobecne	4	Rozhlasová stanica Slovensko všetky
Diskriminácia z dôvodu náboženského vyznania	4	Rozhlasová stanica Slovensko 3x, Televízna stanica STV 1 (RTVS všetko)
Práva detí	2	Rozhlasová stanica Slovensko (RTVS)
Extrémizmus	2	Rozhlasová stanica Slovensko (RTVS)
Diskriminácia z dôvodu veku	4	Televízia TA 3 (2x), Rozhlasová stanica Slovensko (2x)
Šikana na školách	1	Televízia JOJ
Rasizmus	2	Rozhlasová stanica Slovensko (RTVS)

2.1 Príprava informačno-metodických materiálov pre zamestnankyne/cov o téme rodovej rovnosti a sexuálneho obťažovania na pracovisku a možnostiach pomoci pre jeho obeť (úloha vyplývajúca z Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014-2019)

Stredisko v roku 2016 pripravilo celkom 4 informačno-metodické materiály pre zamestnankyne a zamestnancov. Z toho dva materiály sú k téme rodovej rovnosti a dva k sexuálnemu obťažovaniu. Materiály ku každej téme sú rozdelené podľa cieľovej skupiny - jeden sa zameriava na zamestnávateľov a zamestnávateľky, jeden na zamestnancov a zamestnankyne. Materiály sú obsahovo prispôsobené danej skupine. Zameriavajú na vymedzenie pojmov, možnosti riešenia daného problému a vymedzenie právnej úpravy. Materiál je dostupný na webovom sídle Strediska a bude tiež poskytovaný účastníkom vzdelávania k súvisiacim témam.

3. Zvyšovanie povedomia o ľudských právach, nediskriminácií a Stredisku prostredníctvom webového sídla a sociálnych sietí

Na webovej stránke bolo za rok 2016 uverejnených celkom 44 príspevkov. Webovú stránku v priemere navštívilo 637 používateľov.

Stredisko sa rozhodlo stať aktívnym na sociálnych sieťach, nakoľko táto forma komunikácie je v súčasnosti najpreferovanejšou a umožňuje okamžite reagovať na súčasné spoločenské problémy a byť v bližšom kontakte s ľuďmi. Aktivita Strediska na sociálnych sieťach bola zahájená vytvorením účtu na sociálnej sieti Twitter v novembri 2015. V apríli roku 2016 bola vytvorená stránka Strediska aj na sociálnej sieti Facebook. Stredisko sa snaží o rozmanitosť pridávaných príspevkov či už typovo, alebo tematicky.

3.1 Twitter

Za rok 2016 Stredisko zdieľalo na sociálnej sieti Twitter 129 príspevkov a od založenia účtu nadobudlo 37 sledujúcich. Príspevky zväčša slúžili ako reakcia aktuálnu udalosť, najčastejšie Stredisko zdieľalo tweety zaoberajúce sa ľudskými právami. V tabuľke č. 4 môžeme vidieť, akým témam sa Stredisko v rámci svojich tweetov venovalo.

Tabuľka č. 4: Zdieľané príspevky na sociálnej sieti Twitter

Ľudské práva, Diskriminácia/ rovné zaobchádzanie	39
Rodová rovnosť	19
Migrácia, utečenci	14
Medzinárodné a národné dni	11
Iné	10
Propagácia Strediska (aktivity, publikácie)	9
Rasizmus, antisemitizmus, extrémizmus	7
LGBTI	7

Hate speech	5
Rómovia	4
Starší ľudia	4
Spolu	129

3.2 Facebook

Od vytvorenia stránky Strediska na sociálnej sieti Facebook, t. j. apríl 2016, do konca uplynulého roka bolo na stránku pridaných 74 príspevkov. Za dobu pôsobenia získala Facebooková stránka Strediska 186 likeov.

Príspevky na stránku sú pridávané zväčša ako reakcia na aktuálnu udalosť alebo spoločenské dianie. Často sa týkajú medzinárodných dní či aktivít a publikácií Strediska. Príspevky sú pridávané tak, aby boli rovnomerne pokryté všetky témy, ktorým sa Stredisko venuje. Počty príspevkov k jednotlivým témam sú uvedené v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 Počty príspevkov na Facebookovej stránke Strediska k jednotlivým témam

Propagácia Strediska (aktivity, publikácie)	15
Medzinárodné a národné dni	10
Rodová rovnosť	7
Rasizmus, antisemitizmus, extrémizmus	7
Ľudské práva, Diskriminácia/ rovné zaobchádzanie	7
Rómovia	6
Iné	6
Starší ľudia	4
Migrácia, utečenci	3
LGBTI	3
Hate speech	3
Extrémizmus	3
Spolu	74